

INFORMATIVNI

Fuzinacij

GLASILO RAVENSKIH ZELEZARJEV

Leto XVIII

Ravne na Koroškem, 15. maja 1981

Št. 9

Praznujemo skromnejši

Cez leto dostikrat nanese, da se spomnimo zgodovine lastnega naroda, ob občinskem prazniku pa radi govorimo o dejanjih partizanov na domačijski zemlji. Tedaj se spomnimo bitke na Poljani, knapovske in fužinarske trdoživosti, ki sega še v predvojni čas. Vsakdo ve kaj o Prežihu, Lutru, Dittingerju, Kokalu in drugih. Pripovedi so žive, ponos in grozo vzbujajoče. Nobeno tako praznovanje tudi ne more preč, ne da bi pogledali, kako nam je minilo leto in kako smo zastavili novo. Res, letos nismo segli na široko kot prejšnja leta. Že lani smo pokazali, da nam skromnost ni neznana, letos pa nam je že vodilo. Prizadevanja za ustalitev gospodarstva so nam vsakdanje opravilo, vendar pa nas jezi, da je dinar tako razvrednoten, saj zato marsikateri trud ne zaleže dosti.

Komunisti so pred kratkim na programsko — volilni konferenci ostro obsočili napake, ki si jih ne bi smeli več privoščiti, seveda tudi tiste, ki v občini nanje nimamo vpliva.

Prpravljamo se na 3. kongres samoupravljalcev. Našo občino bodo zastopali kar trije delegati — v železarni smo zaupanje izkazali Olgi Radovič. Sicer pa smo napisali kongresu sporočilo, ki razlagata uspehe in težave našega gospodarskega in družbenopolitičnega življenja.

Da nas stabilizacija ni oklestila tako krepko kot včasih zagodrnjamo, če v trgovini zmanjka tega ali onega, nam dokazuje dejstvo, da smo sposobni denarno podpreti balkansko prvenstvo v odbojki, ki se začne 26. maja na Ravnah.

Tudi usmerjeno izobraževanje nas bo stalo novih milijonov, ki jih bo treba preprosto dati, saj smo se za šolsko reformo vsi odločili.

V zapisu ni govor o investicijah, ker teh pač preprosto ni v tistem znaten pomenu. Zdaj gradimo res le toliko, kot moremo, in tisto, kar najbolj potrebujemo.

Vsekakor pa ni nič tako slabega, da bi nam praznično vzdušje pokvarilo, le zavedati se moramo, da se bo treba še čemu odreči, kar se vse da prenesti, da bi le bil mir, ki ga te dni slavimo.

Z. Strgar

USPEŠEN ZAKLJUČEK I. KVARTALA 1981

Ce smo se sploh lahko pohvalili, se moramo ob zaključku I. kvartala. Železarna je v celoti dobro izpolnila planske proizvodne obveznosti in presegla planirane rezultate. Razveseljivo je dejstvo, da presegamo plan celotne proizvodnje za 4,5 % ob istočasnom pozitivnem trendu proti I. kvartalu 1980, saj smo v skupini proizvodnji naredili za 3,7 % več kot lani v istem obdobju.

Jeklarna je navadno osnovna gonalna sila za vse druge temeljne organizacije, in ker je ona na planu proizvodnje, jekla ni primanjkovalo. Prav vse temeljne organizacije so se dobro izkazale, vse boljše delale kot v letu 1980. Nekatere od njih pa bistveno prekoračijo planske proizvodne obveznosti. Še boljše rezultate pa delovna organizacija beleži v finančnem učinku fakturirane rea-

lizacije. Kar za 16,5 % smo prekoračili plan oz. kar za 54 % smo fakturirali več kot v enakem lanskem obdobju. Kdo bi trdil, da je vzrok za takšen finančni rezultat samo povišanje cen. To delno sicer drži, vendar so se cene v primerjavi s planom povišale za 4,3 %, realizacija pa za 16,5. Iz tega sledi, da je tu prisoten tudi više vreden assortimansi premik. Taki pozitivni premiki pa so tudi naš cilj in želja celotnega kolektiva.

Posledica takih rezultatov proizvodnje, ki so istočasno vezani na zmanjšanje stroškov, ki so v I. kvartalu nižji od planiranih, je izreden ekonomsko poslovni rezultat delovne organizacije. Izkazujemo prek 40 % rast dohodka. To je brez dvoma plod prizadevanj celotnega kolektiva, ki se je to pot resnično izkazal. Ne sme-

Izdaja delavski svet Zelzarne Ravne kot 14-dnevnik v nakladi 5500 izvodov.

Uredništvo: Jože Gruden, Sead Karadža, Tomaž Kern, Marjan Kolar, Olga Radovič

Glavni urednik: Marjan Kolar
Telefon 861 131, int. 304

Tisk: CGP Večer, Maribor
Glasilo je po 7. točki 1. odst. 36. čl. zakona o obdavljanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni listi SFRJ, št. 33/72) in mnjenju sekretariata za informacije SRS št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

več kot polovico, in smo izvozili le 69,4 % lanske dolarske vrednosti. Pri tem je konvertibilni izvoz nekoliko više dosezen, klininski pa se bo v glavnem po planu realiziral v II. polletju. Posledica nizkega izvoza je tudi slabši devizni priliv in znatno večje težave pri pridobivanju deviz za nujen uvoz reproduksijskega materiala. Ugotavljamo, da tu ne gre samo za neaktivnost na izvoznem področju, ampak tudi za objektivne težave, saj je zahodno tržišče še vedno močno zaprto predvsem pri plasmanu konstrukcijskih in nerjavnih jekel. To je posledica izredne krize v zahodni Evropi. Upajmo, da se bo zadeva v naslednjih mesecih izboljšala. Del krivde pa moramo nositi tudi sami. Če samo pogledamo možnosti, ki jih vendar imamo, in če bi te izkoristili (industrijski noži, jeklolitina, orodna jekla), bi bila slika tudi ob I. kvartalu znatno

(Nadaljevanje na 2. strani)

Natančnost in kakovost sta naš ponos

(Nadaljevanje s 1. strani)

boljša. Dobavni roki zaključenih poslov, ki jih je možno kljub je-klarski krizi realizirati, so mnogo predolgi in predvsem nesigurni za kupca. To ima določene posledice, ko s kupci načrtujemo nove posle. Zato moramo razumno v skupno akcijo, ki bo gotovo obrodila boljše rezultate. To akcijo pa je treba takoj začeti, saj moramo v I. polletju izvoz bistveno popraviti.

Ko torej vrednotimo rezultate poslovanja letošnjega I. kvartala, lahko ponovno in resnično poudarimo, da se je to pot celoten kolektiv železarne zavedal stabilizacijske naloge in dosegel lepe rezultate. Želja nas vseh je, da bi obdržali tak pozitiven trend proizvodnje in celotnega poslovanja.

Milan Dobovišek,
član poslovodnega odbora

DOBITNIKI OBČINSKIH NAGRAD IN PRIZNANJ

Skupščina občine Ravne na Koroškem bo na slavnostni seji ob letošnjem občinskem prazniku, ki bo 16. maja v kulturnem domu v Crni, podelila letošnje občinske nagrade in priznanja. Nagrade bodo prejeli:

Alojz Tomše iz Črne, Pavel Grubelnik iz Mežice in Jože Sedelšak z Raven.

Priznanja bodo prejeli: **Osnovna šola Juričevega Drejčka z Raven in Gasilsko društvo Kotlje.**

Na slavnostni seji skupščine občine bodo podelili domicil v občini Ravne varnostno-obveščevalni službi OF za Koroško.

F. R.

ČIMPREJ ZAČETI Z GRADNJO TOVARNE PNEVMATIČNIH STROJEV — IZVAJATI PA TUDI DRUGE ZAČRTANE INVESTICIJE

Na svoji prvi seji 21. 4. 1981 je odbor za razvoj sprejel načrt dela do konca leta, za namestnika predsednika pa je izvolil tov. Alojza Škalica iz tozda valjarna. Večji del razprave je nato namenil gradnji nove tovarne pnevmatičnih strojev in vprašanjem, ki se pojavljajo ob tem.

Sklepi o gradnji so stari že več ko deset let, zato ta ne more biti sporna. Se pa ob tem primeru vidí, kako nam objektivni razlogi premikajo dogovorjeni vrstni red

investicij. Iz strojev in delov so npr. opozorili, da osvaja proizvodnjo valjev tudi Zenica in nas utegne prehiteti, če bomo predoglo odlašali z razširitvijo naše proizvodnje.

Odbor je bil seznanjen s tem, da bomo v nekoliko premaknjeneh rokih vendarle pričeli z izvajanjem investicij, kot so podaljšek kovačnice na vzhod, začetek projekta valjev, proizvodnja trdih kovin v rezalnem orodju, posodobitev jeklovleka, nekaterih objek-

tov energije itn. Seveda pa bomo z večino lahko pričeli šele v I. 1982 ali 1983.

Odbor je sprejel naslednje sklepe in stališča:

— Potreba po gradnji nove tovarne pnevmatičnih strojev je glede na sedanje stanje v tozdu pnevmatični stroji in glede na prejšnje sklepe upravičena ter se je je treba čimprej lotiti. Predlagana finančna konstrukcija je ugodna. Pospešeno si moramo prizadevati, da se čimprej zagotovijo sredstva za financiranje, zlasti pa delež sovlagateljev; če tega ne bo, se bo pričetek del premaknil.

— Odbor ob tem, ko podpira gradnjo nove tovarne pnevmatičnih strojev, meni, da ta investicija ne bi smela ovirati izvajanja drugih investicij, ki so začrtane.

— V samoupravnem sporazumu o združevanju dela in sredstev za projekt »posodobitev tovarne pnevmatičnih strojev v železarni« je treba v 9. členu razčleniti dinamiko združevanja sredstev v letu 1981.

— Delavskim svetom, ki bodo sprejemali sporazum, je treba podati dodatno obrazložitev glede načina združevanja sredstev za investicijske projekte; kolikor je možno, okvirno navesti višino združevanja zanje.

— Odbor ugotavlja, da je potreba po združevanju dela in sredstev za projekt »modernizacija in razširitev tozda kovinstvo Ljubno« upravičena in smotrna, in predлага, da delavski svet sprejmejo aneks k samoupravnemu sporazumu.

(Povzetno po zapisniku 1/III-81.
seje odbora za razvoj)

SREBRNA IN BRONASTA PRIZNANJA

V okviru 40-letnice OF in ob zaključku Vorančevih dni '81 je bila 27. aprila, ob dnevu OF, v športni dvorani OS Prežihov Voranc svečana seja, na kateri je OK SZDL Ravne podelila srebrna in bronasta priznanja OF. Prejeli so jih nekdanji borci in aktivisti ter prizadetni družbenopolitični delavci.

SREBRNA PRIZNANJA SO PREJELI: Albert Konečnik z Raven, Jože Verdel iz Koprivne, Pavel Cesar iz Kotelj, Ivan Šteharnik z Raven, Anton Zadnikar iz Črne, Anton Ranc s Prevalj, Franc Čivnik z Raven, Marija Struc iz Kotelj.

BRONASTA PRIZNANJA SO PREJELI:

— v KK SZDL RAVNE: Franc Volentar, Davorin Kragelnik, Jože Samec, Dušan Brankovič ml.,

Vera Mrdavšič, Ela Pšeničnik, Jelka Britovšček, Jože Šuler, Pavel Stropnik, Jože Žunec, Jože Borštnar, Ivan Vušnik, Peter Mihelač ml., Andrej Logar, Ferdo Kolenc, Engelbert Vravnikar, Jože Sater, Dimitrij Zunko, Angela Močnik, Ida Šipek, Milan Dobovišek.

— v KK SZDL PREVALJE (podelitev je bila na proslavi ob dnevu OF 24. 4. 1981 v Družbenem domu):

Marjan Čujež, Ivan Forstner, Marta Geršak, Maks Iskrač, Greta Jukič, dr. Stefan Mihev, Filip Konič, Zofka Koren, Ivan Lebič, Gabrijel Matvoz, Maks Paradiž, Emil Plajnšek, Mirko Rozman, Amalija Srebren, Marija Suhođolcan in Jože Štajner.

Iskreno čestitamo!

Zbral: F. Rotar

Nabava in prodaja doma, uvoz, izvoz

NABAVA

Enako kot v januarju in februarju je bila tudi v marcu slaba oskrba z materiali, odpornimi v ognju, ferolegurami, liverskim peskom, bentonitem in karbitom. Primanjkovalo je tudi izdelkov črne in barvne metalurgije, kovinsko predelovalne industrije, utenzilij, vijačnega blaga, zelo kritična je bila oskrba z FeCr (fero kromom). Preskrba s kurilnim oljem (mazutom) ni bila redna. Uvoz tekočega naftnega plina še ni stekel.

PRODAJA DOMA

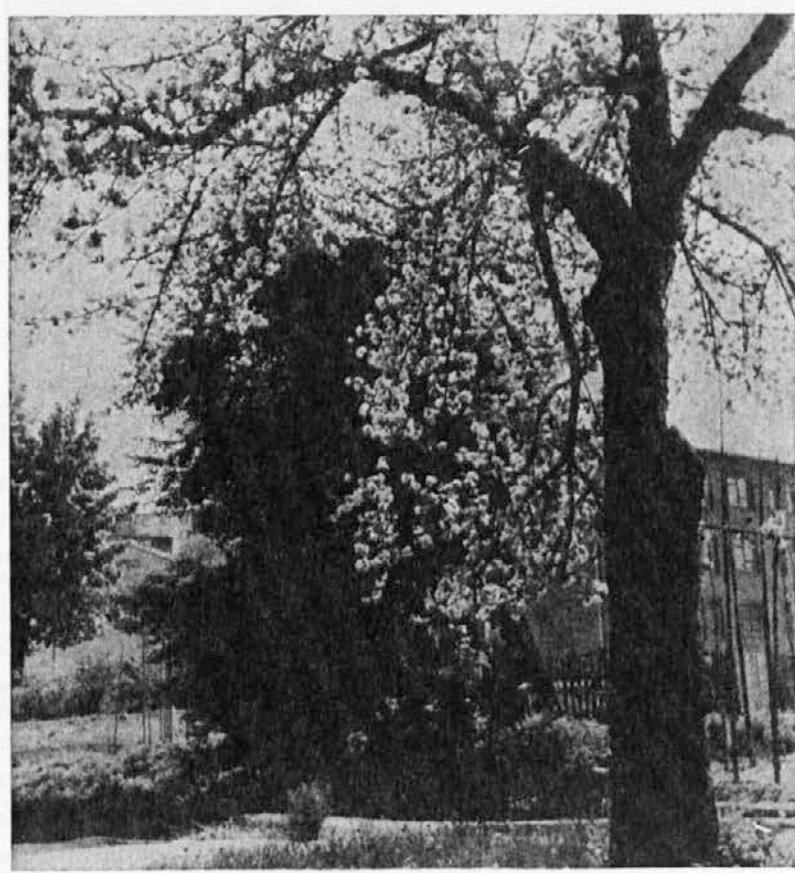
TOZD JEKLOLIVARNA. TOZD je doseгла dobre prodajne rezultate na domaćem trgu. Pri tem je bila dosegena tudi visoka produktivnost, vendar pa žal na račun izbire asortimana, kar še povečuje zaostanke, ki bodo nega-

tivno vplivali na finančni rezultat v drugem polletju.

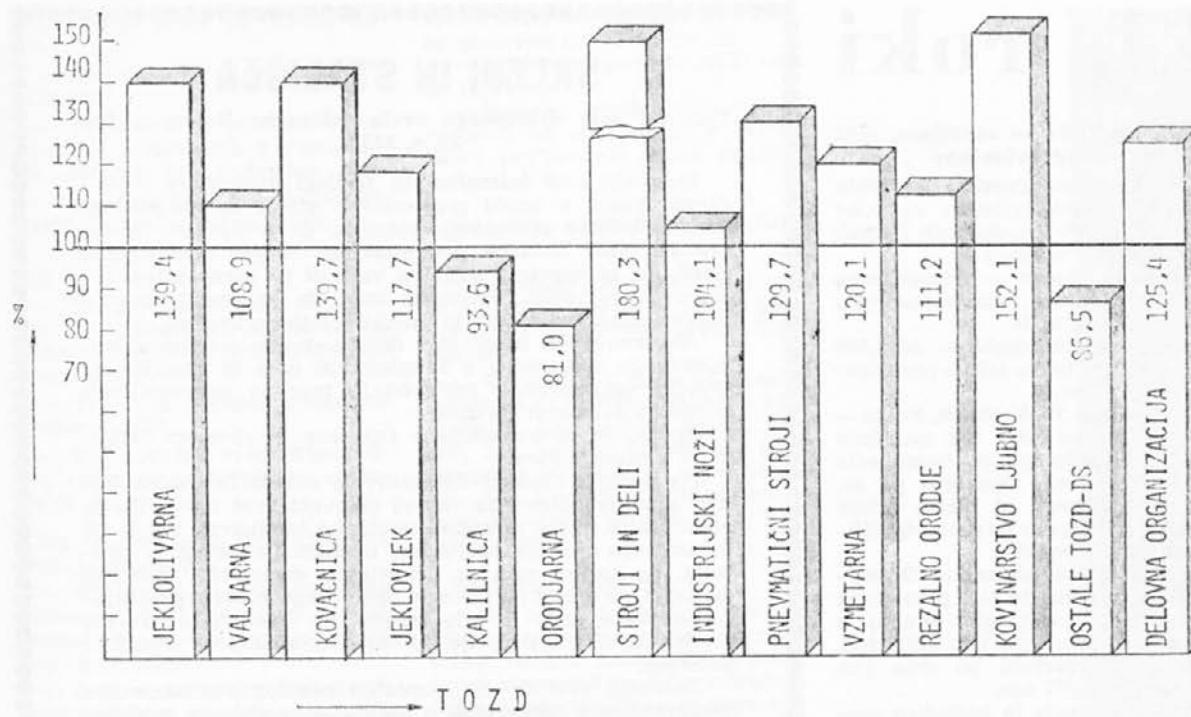
TOZD VALJARNA. Na zelo nizko prodajo gredic v marcu je še vedno vplival remont težke proge in tudi večja lastna poraba vložka na srednji in lahki progi. To je pospešilo prodajo profilov.

TOZD KOVAČNICA. TOZD beleži dobre prodajne rezultate na domaćem trgu. Izpad vaku-umiranih šarž v topilnici je povzročil precejšnje težave pri proizvodnji izdelkov iz utopnih jekel. Kupci s tovrstnimi izdelki trenutno niso zadovoljni.

TOZD JEKLOLIVAK. TOZD predvidene prodaje, začrtane z letnim planom, zadnje mesece ne dosega. Vzroki so predvsem v pogostih remontih strojev in neredni preskrbi z vložkom. Prodaja vlečne žice je zaradi slabe oskrbe z vložkom v velikem zaostanku.

Spomladi je povsod lepo

Fakturirana realizacija v marcu

Zelo uspešna pa je proizvodnja in prodaja vlečenega jekla.

TOZD ORODJARNA. TOZD je dosegla le 85 odst. načrtovane mesečne prodaje na domačem trgu. Na tako neugoden rezultat je vplivala predvsem slaba prodaja orodnih plošč v tem mesecu.

TOZD STROJI IN DELI. Prekoračitev mesečno načrtovane realizacije v TOZD znaša 128 odstotkov. Zasedenost z naročili po posameznih skupinah proizvodov je zadovoljiva tako pri proizvodnji strojev in naprav kakor tudi pri ulitkih, odkovkih, valjih in sestavljenih izdelkih.

TOZD INDUSTRIJSKI NOŽI. Mesečni načrt realizacije je TOZD presegla za 26 odst. Ob večjih zaostankih iz minulega leta in letosnjih naročilih je vprašljivo izpolnjevanje dogovorjenih dobavnih rokov, saj kupci dnevno posredujejo zaradi neredne dobave nožev.

TOZD PNEVMATIČNI STROJI. TOZD je presegla mesečni načrt prodaje na domačem trgu za 33 odst., zaostanek za predvidenim planom pa beleži pri proizvodnji vrtalnih svedrov. Stanje se najbrž tudi v prihodnje ne bo izboljšalo, saj primanjkuje vložnega materiala iz uvoza za tovrstne izdelke.

TOZD VZMETARNA. Načrtovan prodajo na domačem trgu je TOZD presegla za 31 odst. Sprememba stroškov po posameznih stroškovnih mestih je precej vplivala na stopnjo akumulativnosti.

TOZD RO PREVALJE. TOZD je presegla načrtovano mesečno realizacijo za 18 odst. Zasedenost z naročili po vseh skupinah izdelkov je zadovoljiva. Zaradi večjih kasnitev dobave trde kovine nastajajo težave z dobavami tovrstnega orodja kupcem.

UVZOZ

Železarna Ravne je bila v glavnem preskrbljena z reproducijskim materialom iz uvoza v takih meri, da neposredno do zastojev dela ni prišlo. Občasna pomankanja te ali one surovine ali reproducijskoga materiala so povzročila podaljšanje rokov izdelave ali prestavitev programov. Tako je za neposredno proizvodnjo jekla bil določen čas kritičen nikelj. Dobave iz SSSR prek SOZD Slovenske železarne ne potekajo v zahtevanih količinah in rokih, od zahtevane količine v prvem kvartalu smo do konca četrletja dobili le 50 odst.

Nevzdržne so še vedno težave z reproducijskim materialom za

stiskalnice (za del z režimskim dovoljenjem DK). V marcu je bila sicer nova dodelitev, ki pa je komaj 25 odst. od skupnih potreb; toda kontingenčni niti do konca meseca ni prispel na DDK pri narodni banki. Enako velja tudi za orodje. Tu se je pojavil še dodatni potrošnik orodja TOZD armature Muta. Od prijavljene potrebe po deviznem kontingenčtu, ki bi približno pokril letne potrebe po orodju, je trenutno pokritih le 22,5 odst., ki pa s skupaj odobrenimi DK za orodje za vse druge potrebe ne pokrije niti tistih naročil, ki smo jih tujim dobaviteljem že poslali.

Uresničitev uvoza v preteklem mesecu pa je bila odvisna od prejetega terminskega nakupa — avansa — deviznih pravic in prejetih nepokritih garancij s strani gospodarske banke. Za pokritje teh garancij pa nam naši neposredni in na 65 odst. vrednosti okrnjeni prilivi nikakor ne zadoščajo.

IZVOZ

Izvoza, ki je bil načrtovan na zahod, tudi v marcu nismo iz-

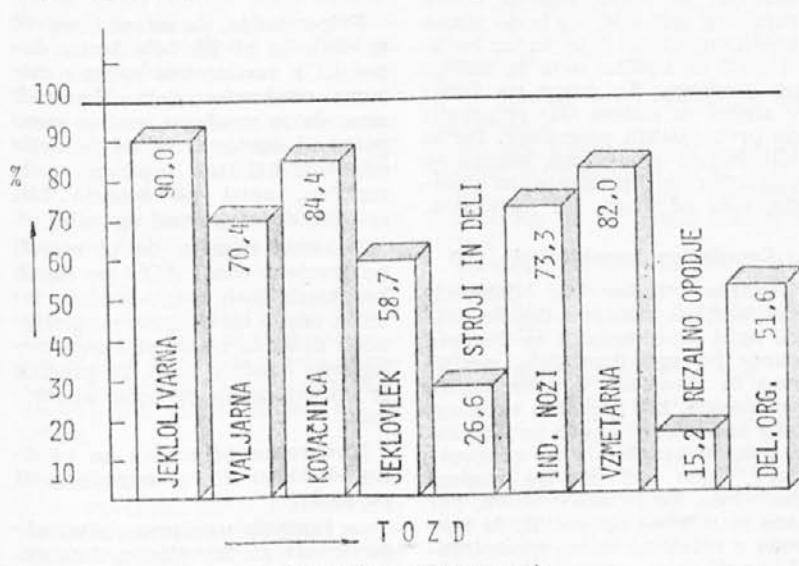

Ko vsak grm cveti

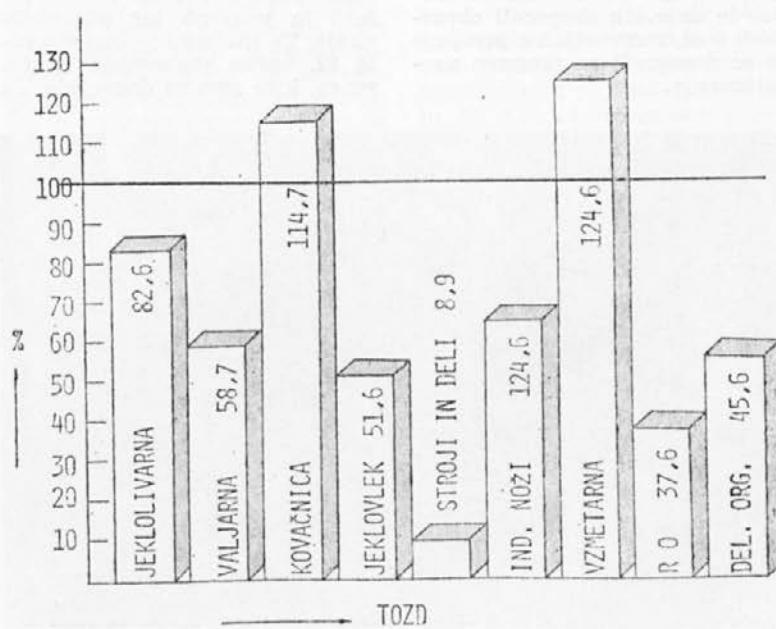
polnili. Na klirinško področje je odpadlo le okoli 20 odst. realizacije, in se nanaša na dobave industrijskih nožev in stiskalnic za SSSR.

V primerjavi z januarjem in februarjem se je odprema paličastega jekla v marcu sicer nekoliko povečala. Za prvi kvartal dolgovljemo Zahodni Nemčiji še okoli 400 t orodnega jekla. Dobaviti jim ga moramo vsaj v aprilu. Skoraj za vse izdelke so naši roki dobav dolgi, daljši od rokov tujih proizvajalcev. Prekoračevanje pri sedanjem stanju naročil za jeklarske izdelke na tujem trgu slabu vpliva na naše poslovne stike.

V marcu je bilo sklenjenih nekaj novih pogodb za paličasta jekla, valjano ter kovano jeklo, neobdelane ulitke, industrijske nože, vzmeti in rezilno orodje. Do zadnjega marca je znašalo letosnje stanje knjiženja naročil okoli 70 odst. predvidenega letnega plana, od tega 45 odst. v čvrsti valuti.

Izvoz v marcu 1981 v \$

Izvoz v I. kvartalu 1981 v \$

Roki, roki, roki

Vsi vemo, kako pomembno je za železarno izvažati, vemo pa tudi, da se nam izvoz letos zatika. Zato sta člana poslovodnega odbora tov. Dobovišek in tov. Orožen v prvi polovici aprila obiskala štiri zahodnonemške firme, naše večje kupce. Tak obisk utrdi odnose, predvsem pa da realno podobo stanja. Zato povzemamo bistvene ugotovitve iz potnega poročila.

Hude težave nemškega jeklarstva

Jeklerska industrija zahodnih držav, članic EGS, je v krizi. Konkurirajo si med seboj na nekoljajen način. Ker druge države subvencionirajo izvoz jekla, ga prodajajo po cenah, ki so nižje od nemških cen. Zato delajo nemške jeklarne z zmanjšanimi zmogljivostmi. Imajo čim manjše zaloge, kupujejo pa na zelo kratke roke.

Tako so v zahodni Nemčiji zdaj normalni dobavni roki 2–3 tedne, za nekatera jekla največ 5–7 tednov. — Dobavni roki železarne Ravne pa so med 4 in 7 meseci. Ob tej veliki razliki šele prav vidimo, kako se nam manjša konkurenčna sposobnost.

Naša kvaliteta — »odlično«, roki — »nezadostno«

Na kvaliteto ravenskega jekla nikjer ni bilo pripombe, na róke povsod. — Po posameznih firmah pa je stanje takšno:

Hagesta, Hagen — planirali smo 1.600 ton izvoza, kar bomo letos zelo težko dosegli.

Gedore, Remscheid — od 1.500 ton v planu bomo lahko realizirali le 1.200 ton.

Schmolz + Bickenbach, Neuss — planirali smo 2.850 ton različnih vrst jekla, dosegli pa bomo celo okoli 3.000 ton. Opozorili pa so, da je predvsem od hitrih dojav v aprilu in maju odvisna specifikacija za 2. polletje.

SM Stahl Maschinen — Düsseldorf — za letos je bilo planiranih 9.300 ton, zaključeno skupaj s prenosom iz lanskega leta 5.530 ton, v prvem kvartalu pa smo jim prodali le 1.267 ton.

Takšno stanje je posledica razmer na nemškem trgu, saj imajo nekatera jekla, ki smo jim jih poslali konec leta 1980, še zdaj na zalogi. Imamo pa pri tej firmi poleg sedaj zaključenih 2.185 ton možnost skleniti posel za 4.000 ton za reeksport.

Naša glavna naloga ostaja torej — obdržati kvaliteto in skrajšati dobavne roke.

SKLEPI IN STALIŠČA

2/III-81. seje delavskega sveta železarne Ravne z dne 23. 4. 1981

Delavski svet železarne na podlagi ugotovitev dejanskega stanja v tozdu pnevmatični stroji in na podlagi mnenja odbora za razvoj ugotavlja, da je potreba po izgradnji nove tovarne pnevmatičnih strojev upravičena, zlasti, da se zagotovi socialna varnost in perspektiva delavcev tega tozda. Ugotavlja tudi, da je predlagana finančna konstrukcija za ta objekt relativno ugodna.

Na osnovi teh ugotovitev določa enoten predlog samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za projekt »posodobitev proizvodnje tovarne pnevmatičnih strojev v železarni Ravne«.

Sporazum se posreduje v razpravo in sprejem delavskim svetom tozdom.

Na podlagi mnenja delegatov iz nekaterih tozgov kot tudi mnenja odbora za razvoj delavski svet ugotavlja in meni, da je nujno potrebno istočasno intenzivno delati na dokončanju začetnih projektov, obenem pa prijeti s projektimi, za katere smo se prioriteten dogovorili. Pri tem opozarja na enega od sklepov delavskega sveta iz prejšnjega mandata, kjer je bilo rečeno, da moramo predvsem realizirati take investicije, ki nam bodo čimprej prinašale dohodek.

Delavski svet določa poenoten predlog aneksa k samoupravnemu sporazumu o združevanju dela in sredstev za projekt modernizacija in razširitev tozda kovinarstvo Ljubno. Predlog se posreduje v razpravo in sprejem delavskim svetom tozdom.

Delavski svet v celoti sprejema in potrjuje stališča odbora za razvoj v zvezi z izgradnjo nove tovarne pnevmatičnih strojev in modernizacijo tozda kovinarstvo Ljubno.

Delavski svet podeli Alojzu Brezniku, bivšemu komandirju postaje milice Ravne na Koroškem, v zahvalo za dolgoletno sodelovanje z železarno Ravne na varnostnem področju priznanje železarne Ravne. Priznanje se mu sčanča izroči ob dnevu UJV.

Za leto 1981 se določi okvirni limit 200.000.000 din, do katerega se lahko pri Ljubljanski banki — Temeljni koroški banki Slovenj Gradec in Gospodarski banki Ljubljana na namensko ekskontirajo blagovne menice.

Sredstva, pridobljena z namenskim ekskontom, se vežejo pri navedenih bankah kot depozit za dobo 13 mesecov. Obrestna mera se določi ob vsakokratnem ekskontu oz. depozitu po veljavnih bančnih obrestnih merah.

Sklepe izvrši delovna skupnost posebne finančne službe.

Na osnovi dogovora so o predlogu razpravljali v tozdih in delovnih skupnostih predstavniki — nosilci akcije, delegati, ki so bili izvoljeni za razprave v delovnih skupinah, ter družbenopolitični in vodstveni delavci. Iz razprav smo sprejeli od vseh tozgov in delovnih skupnosti vprašanja in pripombe ter predloge za spremembe po Poročevalcu št. 14/81.

Služba za sistem OD je v skrajšani obliki pripravila zbir vprašanj in pripombe ter odgovornanje. Ta material je obravnavala 22. aprila poslovodna konferenca, kjer smo se dogovorili, da

po prvomajskih praznikih organiziramo poglobljene razprave, kjer bomo v skupinah tozgov in delovnih skupnostih: metalurške predelave, mehanske obdelave, skupnih in spremjamajočih dejavnosti in delovnih skupnosti oblikovali končni predlog sprememb in dopolnitev na področju OD.

Končen predlog torej še ni oblikovan, kljub temu pa je znano, kakšne so pripombe. Ob tem pa je treba poudariti, da so nekateri mnenja, da bodo končno oceno predloga dali šele, ko bodo znane analitične ocene dela, ki jih bomo izdelali za tipična dela in naloge po predlogu. Te ocene pa bomo v službi za sistem OD pripravili do prvomajskih praznikov. Da bi bili delavci seznanjeni, kakšne so pripombe in vprašanja in deloma tudi odgovori, jih navajamo.

Dopolnitev karakteristik OD

Večina tozgov in delovnih skupnosti se strinja z dopolnjenimi opisi karakteristik za duševni napor ter za ritem dela, pazljivost in zbranost. V dveh tozdih predlagajo, naj znižamo vrednost točke za duševni napor in jih prenesemo v karakteristiko odgovornosti, kjer naj število stopenj razširimo. To je neizvedljivo, ker smo se v tezah opredelili, da metode v celoti ne bomo spremenili, predlagana sprememba pa bi

imela za posledico, da bi morali na novo oceniti vseh 2970 del in nalog v DO, kar ni bil namen po tezah.

V enem tozdu menijo, da naj bi na novo ocenili dela in naloge po dopolnitvi opisov karakteristik. Tudi v tem primeru bi morali na novo oceniti vsa dela in naloge. Na ostala vprašanja smo dali poseben odgovor.

Opisi novih karakteristik AOD

Pripomba je, da so opisi preveč splošni, in bi jih bilo treba dopolniti z vrednostmi naprav oziroma predmetov dela. Ugotovili smo, da je vrednost možno samo ponokod ugotoviti in da je vpliv odgovornosti na vrednost zelo različen, opisi pa morajo biti splošni, da so povsod uporabljeni.

Nekateri menijo, da bi morali po izvršeni oceni AOD po novih karakteristikah odgovornosti izvršiti oceno na skupino sestavljenosti dela, da ne bi prišlo do nelogičnih končnih ocen. Ta predlog je upravičen, in ga bomo upoštevali.

Konkretne pripombe na predlog dodatne ocene odgovornosti pa so še:

— Premalo upošteva riziko odgovornosti za investicije, finance, računovodstvo, odgovornost za

Vigred »na pavrih«

proizvodnjo jekla in dragih naprav.

— Ne upošteva odgovornosti za varnost.

— Vrednotili bi jo samo v neposredni proizvodnji z vrednostmi sredstev in predmetov dela.

— Je v nasprotju s stališči na zboru delavcev enega tozda.

— Z njo povečujemo razpon OD.

— Ne daje enake teže strokovnim odločitvam na eni strani in odgovornosti za poslovanje na druge strani.

— Treba je izdelati konkretno primere AOD.

— Naj dodatno vrednotimo odgovornost za poslovanje v materialni proizvodnji.

Na ta vprašanja smo dali naslednje odgovore:

— Ni možno ocenjevati vsake poslovne funkcije posebej ali drugače vrednotiti proizvodnjo od predelave jekla.

— Odgovornost za varnost je upoštevana za vodstvene delavce v karakteristikah odgovornosti za vodenje organizacijske enote, za delavce pri obdelavi materiala pa v posebnih pogojih dela.

— Opredelitev odgovornosti po vrednosti je možna samo v nekaterih primerih in še tu je vpliv zelo različen. Odgovornost nastopa na vseh področjih.

— Teze so sprejeli vsi zbori in so rešitve v skladu z njimi.

— Dodatno vrednotenje odgovornosti spreminja AOD in faktor zahtevnosti dela. To je zavestna odločitev in posledica sistemskih rešitev.

— Ni enaka teža odgovornosti za strokovne odločitve ali poslovanje, v kateri so vključene tudi strokovne odločitve. Poleg tega se je vrednotena odgovornost za stro-

	stopnja E in F fiz. napora; del in nalog	% na vsa dela in naloge	povečanje za
sedaj	211	7,1	
dodatno	96	3,2	+45 %
skupaj	307	10,3	

Stevilo zahtevkov o povišanju je še višje, vendar niso definirani v zapisnikih. Pripombe iz tozdov in delovnih skupnosti so, da je že sedaj število AOD stopnje E in F za fizični napor nerealno in preveliko, dodatni predlogi pa to še povečujejo.

Iz navedenih bistvenih izvlečkov po zapisnikih tozdov in delovnih skupnosti predlagamo, da se v nadaljnji razpravi opredelimo o dopolnitivosti.

— predloga o spremembah enot dela za fizični napor tako:

1. varianta:

— Ostane predlog o povišanju števila točk AOD za + 2 pri stopnji E in F fizičnega napora, vendar ga uveljavimo po ponovno opravljenih meritvah teh del in nalog.

2. varianta:

— Povišamo za + 2 točki AOD samo v stopnji F fizičnega napora in uvedemo dodatek za deficitarnost poklicev.

kovne odločitve kot dodatna AOD, za poslovne odločitve pa ne.

— Konkretni primeri AOD bodo izdelani.

— Dodatno vrednotenje odgovornosti za poslovanje v materialni proizvodnji bomo upoštevali.

Spremembe enot dela za fizični napor

Na predlog sprememb enot dela za fizični napor je veliko pripombe, ki pa so tudi precej utemeljene.

— Ugotavljam, da je ob uvedbi sistema OD nastalo neenotno tolmačenje, kaj pomeni fizični napor, in napačno tolmačenje primerjanja merjenih in nemerjenih del, kar ima ob predlogu povečanj za 2 točki pri stopnji E in F velik vpliv.

Naslednje pripombe so še:

— Ne bomo dosegli namena, da bolje vrednotimo samo resnično težko fizično delo, ker sedanje ocene stopenj E in F ne ustrezajo dejanskemu stanju — so prevrednotene.

— Nastajajo še dodatne velike zahteve o povišanju stopenj na E in F kljub uvajanju avtomatizacije in mehanizacije.

— S takim pristopom bodo nastala precejšnja neskladja v končni SSD po delih in nalogah v tozdih in delovnih skupnostih.

— Ne bomo rešili problema tam, kjer nastaja pomanjkanje delavcev v neposredni proizvodnji.

— Uvajamo povišanje AOD brez ponovnih meritev vseh sedaj ocenjenih stopenj E in F fizičnega napora.

Na podlagi predlogov tozdov in delovnih skupnosti ugotavljamo, da znašajo zahtevki o povišanju fizičnega napora v glavnem iz stopnje D na E in nekaj E na F:

Kategorije zahtevnosti del in nalog

Na ta predlog ni veliko pripombe. Bistvene pa so:

— Razporeditev kategorij ni pravilna, ker se kategoriji B in C končujeta pri enakem številu točk.

— Razponi po kategorijah naj bodo enaki.

Razporeditev kategorij je izvršena po dejanskih AOD. Kategorija B ima dodatno izobraževanje, kar jo izenačuje s kategorijo C.

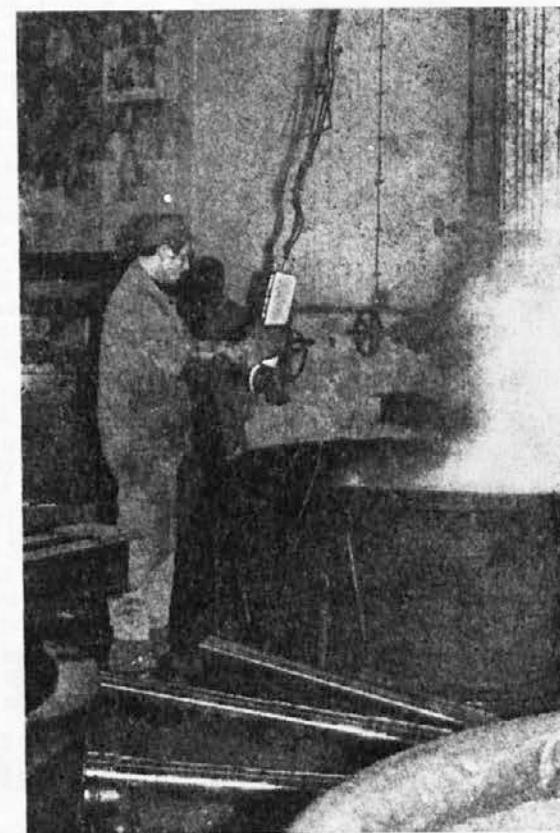
Razponi ne morejo biti enaki, ker se že v metodi AOD stopnjujejo točke po vseh karakteristikah AOD.

Tipična dela in naloge

Tozdi in delovne skupnosti so dodatno predlagali novih tipičnih del in nalog 63, črtali pa so jih 30.

Stanje po prvem predlogu tipičnih del in nalog je 280, povečano stanje pa je 313 ali 10% od vseh del in nalog v OD.

Služba za sistem OD

V kalilnici

Med železarji komunisti

OO ZKS TOZD KONTROLA KAKOVOSTI

»Potem ko so družbenopolitične organizacije in samoupravni organi TOZD kontrola kakovosti že na začetku preteklega leta sprejeli akcijski program za uresničitev politike gospodarske stabilizacije, smo pred nedavnim komunisti naše osnovne organizacije ugotovili, da so se naša prizadevanja izplačala. Že lani, predvsem pa letos, smo pri dvigu produktivnosti dela in pri zniževanju materialnih stroškov dosegli zadovoljive rezultate. Tudi na področju svobodne menjave dela s proizvodnimi tozdi je opazen napredok, predvsem na področju dogovarjanja o delu in kvaliteti proizvodov. Zavedamo se namreč, da brez tesnega sodelovanja med proizvodnimi tozdi in našo temeljno organizacijo ne moremo pričakovati uspešnega poslovanja. Da je naše sodelovanje dobro in učinkovito, so pokazali tudi rezultati poslovanja v I. kvartalu tako v proizvodnih tozdih kot tudi v TOZD kontrola kakovosti,« je dejal Silvo Ošep, sekretar OO ZKS.

Tudi komunisti te osnovne organizacije ZK so sprejeli svoj program dela. Tako se bodo posvetili delu v osnovni organizaciji, predvsem pa idejnopolitičnemu izobraževanju komunistov in sprejemenu novih članov v ZK.

OO ZKS TOZD INDUSTRIJSKI NOŽI

»Z rezultati poslovanja v prvem kvartalu smo kljub zaostrenim pogojem v gospodarstvu lahko zadovoljni tudi v naši temeljni organizaciji. Le načrtovanega izvoza nismo dosegli, to pa zato, ker iz nekaterih proizvodnih tozdrov ni bila dovolj redna dobava materiala. Precej težav smo imeli tudi zaradi velikega odstotka bolniške. Vedno več težav pa imamo zaradi zastarelega in iztrošenega

strojnega parka v obdelovalnici industrijskih nožev. O tem smo se zadnje dni aprila pogovorili s člani poslovodnega odbora, saj se zaradi iztrošenega strojnega parka v tem času že pojavlja vprašanje, kako izpolniti načrtovan proizvodnjo industrijskih nožev,« je dejal **Branko Kaker**, sekretar OO ZKS TOZD industrijski noži.

Potem ko so lani tudi v TOZD industrijski noži precej izboljšali tehnološko in delovno disciplino, pa v tem času ugotavljajo, da je delovna disciplina ponovno padla, da pa je še vedno zadovoljiva. Kljub temu pa bodo o tem spregovorili na prihodnji seji osnovne organizacije. Pogovorili pa naj bi se tudi z nekaterimi delavci, ki precej svojega delovnega časa potrabo za »murkslanje«. Tovariško jim bodo predlagali, naj to opustijo in več pozornosti posvetijo izvrševanju delovnih nalog. Sicer

pa bodo tudi komunisti znotraj svojih vrst opravili oceno delovanja. Tako bodo poskušali odpraviti slabosti in nepravilnosti znotraj OO ZKS kot tudi pri slehernem komunistu, saj, kot pravijo sami, bodo le tako pridobili ugled in zaupanje delavcev.

»Prav boriti pa se bomo morali za pravilno nagrajevanje po opravljenem delu. Se vedno nameč ugotavljamo, da neposredni proizvajalci nismo nagrajeni po vloženem delu, čeprav smo šele pred nedavnim sprejeli pravilnik in delamo dobro. Nedvomno pa bomo morali v tem času mnogo več pozornosti posvetiti izobraževanju družbenopolitičnih delavcev, tudi tistih, ki delajo v samoupravnih organih. Precej dela pa nas čaka tudi pri pomlajevanju osnovne partijske organizacije,« je sklenil Branko Kaker.

F. Rotar

krat večjo specifično porabo energije kot v svetu.

Problemov se moramo lotiti predvsem tam, kjer je možno čimveč prihraniti.

Na specifično porabo zlasti vplivajo naslednje pomanjkljivosti:

- netesnenost peči
- nepravilno zlaganje oz. izkoriščanje peči
- nepravilno zgorevanje ogrevnega medija
- ponavljanje termične obdelave
- velike dimniške izgube
- prevelika akumulirana toplota
- predolge termične obdelave.

1.1. Netesnenost peči

Pri pregledu peči za topotno obdelavo v naši železarni se je pokazalo, predvsem na starejših agregatih, da so glede na svojo konstrukcijo zelo slabo tesnjeni. Netesnenost voza, vrat in zadnje stene vpliva na regulacijo tlaka v peči. Sesanje hladnega zraka iz okolice povzroča zniževanje temperature in povisjanje razogličenja na ogrevnih in žaričnih pečeh. Na ta način se seveda specifična poraba energije močno poveča.

Pri rekonstrukcijah bo treba posvetiti posebno pozornost strojni konstrukciji tesnjenosti in dimnih zasunov.

1.2. Nepravilno zlaganje in izkoriščanje peči

Izkoristek peči in s tem specifična poraba energije sta odvisna tudi od pravilnega zlaganja in založnosti peči. Podatki kažejo, da so peči za svojo kapaciteto preslabo založene. Uporabniki peči bodo morali razmisli in prilagoditi tehniški postopek obstoječim kapacitetam peči.

1.3. Nepravilno zgorevanje

Regulacija razmerja zrak-gorivo je pomemben faktor, ki vpliva na izkoristek peči. Kot vemo, je prihranek energije npr. pri $\Delta\lambda = 0,2$ in pri temperaturi $T = 800^\circ C$ že 5%, oz. pri $\Delta\lambda = 0,4$ in $T = 800^\circ C$ že 14%. Tako velik vpliv pravilnega razmernika zraka je vodilo, da bomo morali na tem področju še veliko napraviti. Pravilno na-

stavljen razmernik zraka je še preveč odvisen od delavca pri peči, ki pa za kontrolo nima ustreznih kvalifikacij in instrumentacij.

1.4. Ponavljanje termične obdelave

Po termični obdelavi materiala ne dobimo ustreznih mehanskih lastnosti naših jekel, zato je treba proces ponoviti. Vzrok takšnega stanja je v nevestnosti in v nespoštovanju tehnološke discipline. Takšno stanje je predvsem v valjarni na konti pečeh, žaričnih pečeh v kovačnici in čistilnici. Da bomo tehnološke predpise lahko obvladali in jih izvajali, bomo morali čimprej realizirati kompletno vodenje peči s pomočjo procesnih računalnikov.

1.5. Dimniške izgube

Dimniške izgube so v neposredni zvezi z regulacijo tlaka v peči. Pri določenem številu peči ni urejena regulacija tlaka, saj te peči nimajo vgrajenih dimnih zasunov, torej niso dani osnovni pogoji za avtomatsko regulacijo.

1.6. Akumulirana toplota

Izkoristek peči je v veliki meri odvisen od akumulirane toplotne v stenah peči. Pri pečeh za termično obdelavo je cikel ogrevanja tak, da moramo peč skupaj z vložkom ogrevati do določene temperature in nato ohlajevati na temperaturo okolice. Akumulirana toplota v obzidavi je v tem primeru čista izguba, zato bomo morali posvetiti vso skrb za zamenjavo obstoječe obzidave z materiali, ki ne akumulirajo toplotne, kot to delajo že v železarnah na zahodu.

1.7. Podaljšanje termične obdelave

Pri žaričnih pečeh, pri katerih so postopki termične obdelave zelo dolgi, so pri nekaterih meritvah časi termične obdelave znatno predolgi. Na osnovi matematičnega modela, meritev in konsultacij s tehnikami bo treba ugotoviti optimalni program termične obdelave. Tudi tu bo treba uporabiti najnovejše izsledke na področju avtomatske regulacije in računalništva.

Franc Rus, dipl. inž.

ZMANJŠEVANJE SPECIFIČNE PORABE ENERGIJE

Uvod

Poostreni ekonomski odnosi, ki so posledica vedno višjih cen energije, postavljajo za najugodnejše izkoriščanje toplotno tehničnih naprav vedno ožje in ostrejše zahteve. Specifična poraba energije se v naši železarni z leti vse bolj zmanjšuje, predvsem na račun kvalitetnejših ogrevnih medijev in tudi z uporabo avtomatike na pečeh. Najugodnejša poraba energije pri visoki produktivnosti dela naj bo rezultat skupnih naprov tehnologov, energetikov in elektronikov. Postavljene cilje je možno dosegati le z visokim tehničnim znanjem in celovitim pristopom k reševanju problemov.

V nadaljevanju članka se bom omejil le na nekaj problemov,

ki jih lahko rešimo ob podpori vseh zainteresiranih.

1. Specifična poraba energije

Iz podatkov energetskega gospodarstva pri TOZD energija vidimo, da se specifična poraba toplotne energije iz leta v leto zmanjšuje. To gre predvsem na račun sprememb ogrevnega medija, rekonstrukcij posameznih peči in uporabe boljših naprav za vodenje peči.

Vendar podatki kažejo, da imamo o primerjavi porabe za tovrstne peči v svetu specifično porabo energije po posameznih skupinah peči daleč preveliko. Specifična poraba je zelo velika predvsem na pečeh v vzmetarni, žaričnih pečeh v čistilnici in tudi na ogrevnih pečeh v kovačnici, saj dosegamo tudi 2-

Zdaj je delo zunaj prijetno

RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Raziskovalna dejavnost je že precej stara. Njen povojni razvoj delimo na tri glavna obdobja, ki med seboj niso ostro ločena, temveč se prelivajo.

Prvo obdobje imenujemo obdobje skrb za raziskovalno dejavnost. Trajalo se je od osvoboditve pa do leta 1955. Na čelu s tov. Kidričem (Kidričeve nagegrade in priznanja) in z vero v sposobnost ljudi ni bilo meja za ustvarjalno proletarsko znanost.

Drugo obdobje je čas ustanavljanja raziskovalnih enot v gospodarstvu. Trajalo je do leta 1965. Značilno je spoznanje in tesna povezava organizacijsko tehničnih znanj in proizvodnih naprav.

Zadnje obdobje samoupravne organiziranosti (1970–1980). Izraža se v vrsti samoupravnih odločitev, ki so bile sprejete v samoupravnih interesnih skupnostih.

Temeljna naloga naša raziskovalne skupnosti v republiškem merilu je oblikovanje raziskovalne politike in odkrivjanje naravnih in družbenih zakonitosti. Razmisilit moramo, kaj to pravzaprav pomeni sedaj, ko sprejemamo družbeni plan do leta 1985. Pri novem srednjeročnem planu se je vsekakor treba strinjati z njegovimi osnovnimi nameni, da se naša republika izvozno usmeri in tako gradi svoj razvoj. Sicer nimamo večjega surovinškega bogastva in drugih prednosti,

imamo pa sorazmerno visoko tehnično kulturo in zavest, da moramo vse te pomanjkljivosti odpravljati z lastnim znanjem, torej moramo iskati dodatne, še nedokrite surovine in energijo v prid zboljšanju življenjskih razmer. Glede vloženih sredstev v raziskovalno dejavnost smo razmeroma revni. 1,4% družbenega proizvoda pri nas proti 1,5 do 3% svetovnega poprečja kaže, da je to premalo. Kaj je potem bistvo? Predvsem je pomembno, da zagotovimo kvalitetno uresničevanje planiranega raziskovalnega dela. Pri tem mislimo na namensko vlogo programskih in projektičnih svetov, ki morajo ustvariti novo vzdušje kritičnega ustvarjalnega odnosa med porabniki in izvajalci. Obvladati moramo dograjevanje načrtanega plana na osnovi planiranja in oblikovati dolgoročni plan raziskovalne dejavnosti. Republiška raziskovalna skupnost je soodgovorna za kvalitetno delo posebnih in občinskih raziskovalnih skupnosti. To delo temelji na svobodni menjavi dela v okviru programskega svetov. Uspešnost teh je torej pogoj za zdravo gospodarsko rast. Splošna ugotovitev do sedaj je bila, da je družbenopolitično stanje na področju dejavnosti v občinah slabo, vendar pa so v nekaterih krajih

že spoznali, kakšno vlogo lahko imajo raziskave pri razvoju občine v stabilizacijskih prizadevanjih in prestrukturiraju gospodarstva. Naša občinska raziskovalna skupnost, ki obsegata občine Dravograd, Slovenj Gradec, Radlje ob Dravi in Ravne, se tudi lahko pohvali s svojim programom dela v obdobju 81–85. Ta naj bi zajel:

1. Raziskovanje naravnih bogastev
2. Varstvo okolja, delavcev in občanov
3. Družbeni in gospodarski razvoj
4. Razvoj kmetijstva in hrane
5. Pospeševanje razvoja gospodarskih panog
6. Razvoj nove proizvodnje
7. Razvoj izobraževanja
8. Kulturno-zgodovinsko področje
9. Varčevanje energije, materiala, produktivnosti in podobno.

Resno se zavedamo svoje družbeni odgovornosti. Menimo, da se v tem petletnem obdobju programske dejavnosti ta program da uresničiti v okviru realnih možnosti.

Jože Haber,
vodja delegacije SIS
za raziskovalno dejavnost
v SGV

zavarovano z enim izmed instrumentov za zavarovanje plačil v skladu z zakonom.

Pasivni gospodarski spori

Gospodarske pravne spore zoper naše temeljne organizacije so sprožili Elektrogospodarstvo Slovenije Maribor v treh primerih in Šipad Sarajevo, Mercator-Contal Ljubljana in Emona Commerce Ljubljana po enkrat:

— Šipad Sarajevo nas je tožilo zaradi plačila 5.230,50 din in je s tožbo tudi uspelo. Do neizvršitve plačila in tožbe je prišlo iz pozabljljivosti.

— Emona-Commerce iz Ljubljane je tožila naš tozd kovačnica na izpodbijanje pravnih dejanj stečajnega dolžnika v znesku 290.000,00 din. Delovna organizacija Lesind Ljubljana je šla v stečajni postopek in ker je tozd kovačnica pred stečajnim postopkom sklenila z Lesindom posel v vrednosti 290.000,00 din, Emona-Commerce kot glavni stečajni upnik izpodbjala ta pravni posel, ki naj bi bil po njihovem mnenju v škodo stečajni masi, tako, da se Emona ne bi mogla poplačati iz te mase za svoje terjatve nasproti stečajnemu dolžniku. Mi smo tej sporni zadavi ugovarjali, zadava še ni zaključena, izid pravde pa še neznan.

— Mercator-Contal, tozd Cominem, je od naše delovne organizacije z izdajo plačilnega naloga zahteval plačilo 3.000,00 din za nabavo dveh računskih strojev. Na ugoden sklep sodišča smo ugovarjali, saj smo svoje obveznosti izvršili in svoj dolg iz dolžniškoučnega razmerja tudi v zakonitem roku poravnali. S predložitvijo ustreznih dokazov je upnik, še preden je sodišče o sporni zadavi pravno močno odločilo, svoj predlog umaknil in nam povrnil povzročene pravne stroške.

— Elektrogospodarstvo Slovenije je vložilo zoper tozd ETS 3 tožbe za plačilo 1.115.072,55 din, 259.901,20 din in 1.386.323,60 din. Vsi trije zahtevki temeljijo na podlagi zahteve za premalo plačano električno energijo za obdobje od novembra 1978 pa do danes. Bistvo spora je v tem, ali ima naša delovna organizacija pri posameznih agregatih pravico do zaračunavanja električne energije po posebnem odjemu, ki je znatno cenejši od normalnega odjemna, ali te pravice nimamo. Elektrogospodarstvo nam ta poseben odjem za določene agregate ne priznava. Mi temu ugovarjamo, saj ima lahko za nas negativna odločitev sodišča ogromne materialne po-

Vabilo

sledice. Takšna odločitev pa bi potegnila za seboj negativne posledice še za druge OZD v Sloveniji. Zato je razumljivo, da zadeva zaradi svoje občutljivosti in zamotanosti pred sodiščem še ni rešena in bodo svoje morali reči tudi strokovnjaki s tega področja, ki so v zadevu poklicani kot sodni izvedenci.

Glede teh gospodarskih sporov, predvsem aktivnih, je potrebno navesti, da bi število teh bilo verjetno večje, če se zaradi dobrih odnosov ne bi izogibali pravdanju, ki bi marsikdaj bilo potrebno in utemeljeno. Vsakoletni inventurni popis neizterljivih in dvomljivih terjatev kaže, da je vsota neizterljivih terjatev do naših dolžnikov relativno visoka. Pri tem se ne bi spuščali v to, ali je s poslovnega vidika te naše stalne pa tudi občasne poslovne partnerje primerno tožiti ali ne, če ne izpolnjujejo svojih dolžniškoučnih obveznosti. Vsekakor imamo pravico, verjetno pa tudi dolžnost, da kot upravljalci in dobri poslovni gospodarji pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi zahtevamo tisto, do česar smo upravičeni. Ne zadene pa krivda za takšno stanje sa-

Kršitve in nezakonitosti v naši delovni organizaciji v letu 1980

(nadaljevanje in konec)

Carinski prekršek

Pojavil se je en primer in bil obravnavan pred komisijo za carinske prekrške pri Carinarnici Dravograd. Storjen je bil prekršek po čl. 371/1 carinskega zakona. Delovna organizacija je morala plačati denarno kazen v višini 3.000 din, odgovorna oseba pa v višini 600 din. Šlo je za uvoz nujno potrebnega rezervnega dela mimo carinskih formalnosti z namenom, da bi čimprejšnje popravilo omogočilo normalno proizvodnjo. Po predpisih to seveda ni dovoljeno, zato je bila odgovornost nedvoumna.

Gospodarski spori

Z izdajo zakona o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev iz leta 1975 se je preobremenjenost pravnih opravil znotraj OZD glede vlaganja mandatnih tožb, izvršb, ugovorov in to vse z zvezi s poslovnimi dolžniškoučnimi razmerji zmanjšala na minimum. Imenovani zakon je bil izdan z namenom, da bi se omejila nelikvidnost gospodarskih in drugih organizacij in preprečilo kopiranje neplačanih dospehlih terjatev ali obveznosti: Po tem zakonu je tako potrebno zavarovati vsa plačila v tistih dolžniškoučnih razmerjih, ki izvirajo iz prometa blaga in storitev med družbenimi pravnimi osebami. S tem sistemom zavarovanja se je zmanjšalo tudi šte-

vilo sporov v gospodarstvu med OZD. To pa predvsem zaradi tega, ker zakon na določen način omejuje avtonomijo volje pogodbenih partnerjev glede načina in vrste plačila, s tem da določa obvezne oblike in način izpolnjevanja dolžnikove obveznosti pri plačilu. Tako se je tudi v naši delovni organizaciji v letu 1980 pojavilo na aktivni in pasivni strani skupaj le 8 gospodarskopravnih sporov.

Aktivni gospodarski spori

Zaradi neporavnanih obveznosti zoper naše temeljne organizacije smo vložili predlog za izdajo plačilnega naloga zoper dva obrtnika, in sicer za plačilo 1.846,00 din in 8.272,40 din. Sodišče je v enem primeru s sklepom ugodilo izdajo plačilnega naloga in je dolžnik tudi plačal glavnico, vendar smo moralni vseeno vložiti izvršbo za plačilo zamudnih obresti in povrnitev pravdnih stroškov. V drugem primeru je sodišče prav tako ugodilo izdaji plačilnega naloga, pa dolžnik enako kot v prvem primeru ni plačal obresti in stroškov za izdajo plačilnega naloga, medtem ko je glavnico nakazal po izdaji plačilnega naloga.

V obeh primerih je šlo za prodajo naših izdelkov obrtnikom, pri čemer je v pogodbi bil dogovoren zakonit 15-dnevni plačilni rok, zato tudi dolžniškoučno razmerje ni bilo

POPRAVEK

V članku »Kršitve in nezakonitosti v naši delovni organizaciji v letu 1980« (Informativni fužinar št. 8, str. 11) se je v zadnjem stolpcu vrinila nejasnost. Drugi odstavek se pravilno glasi:

V letu 1980 je bilo ovadenih 8 primerov gospodarskih prestopkov, in sicer: zoper bivšo del. skupnost za finance in računovodstvo, bivši tozd raziskave in razvoj... itn. Torej je skupaj vseh 8 prestopkov razdeljenih med naštete del. skupnosti in tozde in jih ni prvi v vrsti zaregil 8.

Za napako se opravičimo.

Urednik

mo nas. Tudi služba družbenega knjigovodstva je dolžna ukrepati pri vsakem dolžniškouplniškem razmerju, kjer le-to ni zavarovano v skladu z zakonom, kadar ni dogovorjeno takojšnje plačilo. Služba družbenega knjigovodstva je takšne kršilce dolžna prijaviti pristojnim organom pregona za storjeni gospodarski prestopek. Vedeti pa moramo, da je gospodarski prestopek tudi to, če mi kot upniki ne zahtevamo zavarovanja plačila od našega dolžnika.

Zaključek

Zakonitost je v tem, da se utrjujejo objektivni družbeni interesi, da se le-ti sankcionirajo skozi pravne norme, te pa izvajajo in spoštujejo, da postajajo sestavni del ne le našega obnašanja, ampak tudi zvesti in da se končno za vse to določi odgovornost vseh posameznih in društvenih subjektov družbi. Predvsem danes, ko veliko govorimo o gospodarski sta-

bilizaciji, moramo vedeti, da se kaže stabilizacija tudi v odnosu do zakonitosti. Ni stabilizacije brez dosledne odgovornosti vseh in vsakogar in ni stabilizacije brez uresničevanja odgovarjajoče družbene, predvsem delovne discipline in nenazadnje tudi ni stabilizacije brez odgovarjajoče družbene kontrole, predvsem samoupravne, delavske. Zaradi tega se je potrebno tudi pri nas ozreti malo navznoter in skrbeti za zmanjšanje navedenih primerov, kjer se to da in gotovo se da, saj so rezerve še velike. Pričujoče pisanje naj vzpodbudi vsakogar izmed nas, predvsem pa odgovorne delavce, da o teh problemih razmisljijo. Pri tem so nakazani vzroki za kršitve oz. nezakonitosti morda drugačni, toda posledice so vedno iste. Da pa bo takšnih negativnih posledic čim manj, se je potrebno boriti za zakonitost, ki je samo en del element v družbeni samozaščiti.

Drago Mežnar

Iz naših krajev

KS ČRNA NA KOROŠKEM:

88 DREVES ZA TITA

Tudi v KS Črna bodo zasadili 88 dreves v spomin na tovarisko Tita. Pobudo je dalo črnjansko turistično društvo, o njej pa so spregovorile tudi družbenopolitične organizacije in organi krajevne skupnosti. Kje bodo uredili spominski park, bo določilo turistično društvo.

Sicer pa v tej krajevni skupnosti te dni potekajo dela pri hortikulturni ureditvi Črne in Žerjava. S skupnimi močmi bodo namreč v nekaj dnevih zasadili okrog 400 okrasnih dreves in grmičevja. V tej krajevni skup-

nosti pa je tudi drugače živahno. Tako so stekla dela pri gradnji nove ceste od Mušenika na Igerčovo v dolžini 700 metrov. Za ureditev ceste bodo sredstva združili — 350.000 din — mežiški rudnik, TOZD gozdarstvo Črna in SKIS Ravne. Maja bodo uredili tudi okrog 600 metrov cest v Podpecu. Tam bodo zgradili tudi nov most pri trgovini in asfaltirali ceste med hišami. Po predračunu naj bi dela stala okrog 550.000 din, sredstva pa bosta prispevala SKIS Ravne in TOZD gozdarstvo Črna.

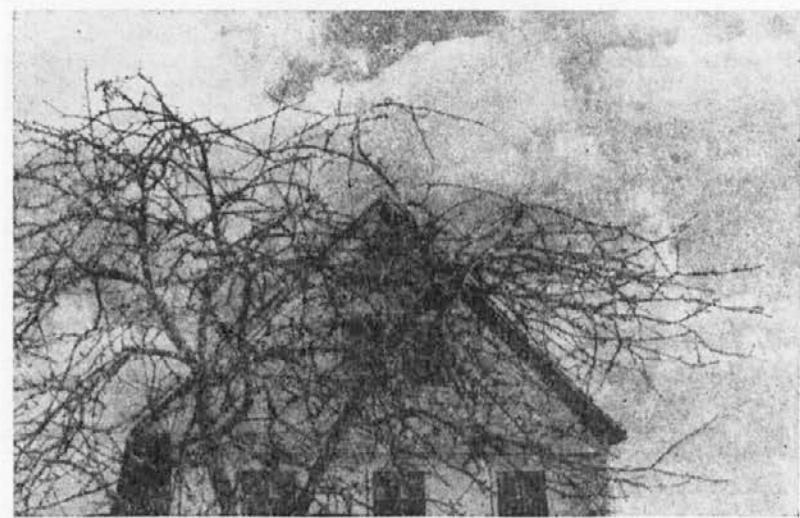
KS SENTANEL:

MLADI ŠENTANELCI ZA ZGLED

Aprila so mlađi v Sentanelu organizirali prvo letošnjo očiščevalno akcijo, s katero so polepšali svoj kraj in uredili okolico spomenika NOB. Z nabiranjem ka-

menja za gradnjo avtobusnega postajališča bodo tudi prispevali svoje.

Z dveletno zamudo so aprila končno stekla dela pri ureditvi

»Hiša v oblakih«

Kadrovske štipendije v letu 1981

V zadnji številki Informativnega fužinara smo vas v rubriki »Kadrovske vesti« obvestili, da je s 1. marcem začel veljati nov samoupravni sporazum o štipendirjanju, da se uporablja od 1. 1. 1981 ter da bomo štipendije po novi vrednosti izplačali v mesecu maju za tekoči mesec in razliko za štiri mesece tega leta.

Kot je znano, odmerjamo kadrovske štipendije na podlagi samoupravnega sporazuma, ki je bil v enakem besedilu sprejet v vseh občinah SR Slovenije ter vsebuje število točk za učni uspeh in možnost dodatka k štipendiji za deficitarne poklice. Novo je še to, da smemo izjemoma kadrovsko štipendijo podeliti tistim učencem in študentom, pri katerih dohodek na družinskega člena presega 85 % po prečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji. Deficitarne poklice določijo podpisniki sporazuma v občini. Na Ravnh takega dogovora še ni, zato k izračunu štipendije po novem tega pač nismo mogli upoštevati. Kadrovska štipendija se sme za deficitarne poklice povečati do 200 točk.

V tabeli smo izračunali višino štipendije za število točk po do sedaj veljavnem samoupravnem sporazumu in novo vrednostjo točke 3,86 dinarja in za število točk po novem sporazumu, vendar brez dodatka za deficitarnost.

Uspeh	Po doslej veljavnem sporazumu		Po novem sporazumu	
	v točke (vrednost 3,86)	v dinarjih	v točke (vrednost 3,86)	v dinarjih
za učenca:				
z zadostnim uspehom	350 točk	1.351	400 točk	1.544
z dobrim uspehom	400 točk	1.544	480 točk	1.853
s prav dobrim uspehom	450 točk	1.737	590 točk	2.277
z odličnim uspehom	500 točk	1.930	720 točk	2.779
za študenta:				
s poprečno oceno 6,0—6,5	450 točk	1.737	600 točk	2.316
s poprečno oceno 6,6—7,2	500 točk	1.930	650 točk	2.509
s poprečno oceno 7,3—7,9	570 točk	2.200	720 točk	2.779
s poprečno oceno 8,0—8,6	650 točk	2.509	800 točk	3.088
s poprečno oceno 8,7—9,3	750 točk	2.895	900 točk	3.474
s poprečno oceno 9,4—10	850 točk	3.281	1080 točk	4.169

Število točk se določa za posameznega štipendista vsako leto tako, da se upošteva doseženi učni uspeh v preteklem šolskem letu, razen pri učencih in študentih v prvem letniku, za katere je enaka startna osnova, in sicer: za učence 480 točk ali 1.900 dinarjev, za študente pa 650 točk ali 2.509 dinarjev, povečano za deficitarnost, ko bo dogovorjena.

Stipendistu, ki bo predčasno končal študij, bomo ob zaposlitvi izplačali štipendijo kot enkratno nagrado na podlagi sklenjene pogodbe o štipendirjanju še za čas, kot bi mu pripadala po pogodbi.

Vsi dosedanji štipendisti, ki jim novi sporazum določa manjše število točk, obdržijo že priznano število točk, valorizirano z vrednostjo 3,86 dinarja, kajti načelo, da nihče ne more dobiti manj, kot je prejemal doslej, velja tudi pri sedanji odmeri štipendije.

Za informacijo navajamo vse do sedaj možne dodatke k osnovni štipendiji:

— 100 točk je dobil študent, ki je do konca decembra tekočega leta opravil vse obveznosti iz preteklega leta

— 250 točk študent, ki je te obveznosti opravil do konca septembra istega šolskega leta.

Podatek za tehnike poklice:

— 100 točk tistim, ki so se šolali v kraju bivanja

— 150 točk tistim, ki so se šolali izven kraja bivanja;

— topilci so imeli še 30 % dodatka na izračunano štipendijo + 100 din

— drugi metalurški poklici 20 % dodatka na izračunano štipendijo + 100 din.

Marjana Kušej

avtobusnega postajališča sredi vasi in pri ureditvi ograje okrog pokopališča. SKIS Ravne je prispevala 350.000 din. Ostala sredstva pa bodo dodali iz krajevnega samoprispevka.

Potem ko so februarja na Šentanelu ustanovili gasilsko desetino, ki deluje pri matičnem dru-

štvo na Prevaljah, je bil marca in aprila na Šentanelu gasilski tečaj. Kljub temu, da so bili v začetku mladi pripravljeni delovati v gasilski desetini, se nekateri tečaja sploh niso udeležili. Zato bodo morali v desetino vključiti druge krajane.

KS MEŽICA:

VEČ SKRBI ENOTAM CZ

Klub temu, da so v mežiški krajevni skupnosti že pred leti v stanovanjskih blokih organizi-

rali tehnične in reševalne enote civilne zaščite, je pred nedavним KK SZDL Mežica pozvala vse

hišne svete in zbole stanovalcev, da naj v čim krajšem času dostavijo na krajevno skupnost sezname enot civilne zaščite, saj se danes ne ve, kje te enote še delujejo zadovoljivo.

»S tem v zvezi je predsedstvo KK SZDL Mežica organiziralo posvet s predstavniki hišnih svetov, zborov stanovalcev, članov komitejev za SLO in DS in samoupravno stanovanjsko skupnostjo. Na njem smo se konkretno pogovorili o težavah in problemih, ki jih imajo reševalne in tehnične ekipe pri sestajanju. Spregovorili pa smo tudi o drugih odprtih vprašanjih, predvsem s področja požarne varnosti in o tistih vprašanjih, ki so jih posredovali hišni sveti,« je uvodoma dejal Janez Rajter, predsednik KK SZDL. »Tako smo s področja požarne varnosti ugotovili, da se obstoječa protipožarna oprema po

stanovanjskih blokih ne pregleduje in vzdržuje. Ker je ta ponekod že v zelo slabem stanju, ponekod pa je sploh nimajo, smo se dogovorili, da je treba nemudoma nabaviti nekaj nove opreme. KK SZDL in krajevna skupnost bosta z akcijo urejevanja te problematike nadaljevali tako dolgo, dokler samoupravna stanovanjska skupnost ne bo organizirala enot CZ po stanovanjskih hišah, in sicer v okviru zakona o ljudski obrambi. Treba je reči, da je samoupravna stanovanjska skupnost Ravne pred časom že poslala vsem hišnim svetom dopis v zvezi z izvajanjem nalog na področju SLO in DS. Z njim je pozvala vse hišne svete, da naj z nalogami družbene samozaščite seznanijo vse stanovalce in tudi sicer pazio na red in disciplino v stanovanjskih hišah,« je še pripomnil tov. Rajter.

KS PREVALJE:

VEČ POUDARKA KOMUNALNI UREDITVI

Potem ko je komisija za komunalna vprašanja pri tamkajšnji krajevni skupnosti pred nedavnim pregledala Prevalje in druge zaselke in ob tem ugotovila več pomanjkljivosti in nečistoče, bodo o teh vprašanjih spregovorili tudi člani sveta KS. Stališča bodo posredovali tudi komunalnemu inšpektorju.

Predstavniki KS in komunalnega podjetja so se dogovorili, da se bodo očiščevalne akcije lotili skupaj s KK ZSMS. Krajevna skupnost bo pomagala s sredstvi, pozvala pa je tudi vse lastnike individualnih hiš in poslovnih

prostorov, da naj uredijo in očistijo svojo okolico.

Letos bodo uredili ceste in cestno razsvetljavo v Spodnjem kraju — pod vrtnarijo.

Ce bodo letos dobili izgubljena sredstva od republiške telesokulturne skupnosti, jih bodo namenili za komunalno ureditev Prevalj in drugih zaselkov. S sredstvi krajevnega samoprievoka pa naj bi letos uredili križišče v naselju Personalni in asfaltirali ulice. Na Produ, kjer so šele pred nedavnim stekla dela pri ureditvi kanalizacije in cestne razsvetljave od Halija do Rebernika, pa dela že zaključujejo.

KS KOTLJE:

CESTE IN TELEFONI

Tudi Hotuljci načrtujejo, da bodo letos naredili velik korak naprej pri komunalni ureditvi kraja.

»Zaradi gradnje individualnih hiš na Brdinjah bi morali čim prej urediti dovozno cesto. Za ureditev ceste Šortneška žaga — Rožejev križ pa naj bi letos pripravili potreben dokumentacijo. Ob cesti Rimski vrelec—Kotnik bi morali urediti odvodne kanale v dolžini 200 metrov, saj je voda že precej poškodovala cestišče. Letos naj bi dela stekla tudi pri ureditvi peš poti od Javornika do Kotelj in pri peš poti od nogevega naselja do vasi. Ze lansko jesen pa bi morali prebivalci naselja

Kotle 73 dobiti novo telefonsko linijo, zataknilo pa se je pri prekopu ceste. Z ureditvijo te linije bodo končno dobili telefon tudi bolj oddaljeni kmetje, ki sedaj niso preveč povezani s krajem. Ker so z rekonstrukcijo v ureditvijo Ivarčkega jezera zaprli staro cesto, ki je prej povezovala kmete v Podgori, bomo vztrajali, da se ta cesta ponovno odpre ali pa uredi druga. Končno naj bi letos stekla dela tudi pri ureditvi športnega igrišča, saj smo že dobili vso potrebno tehnično dokumentacijo,« je med drugim dejal Silvo Turk, tajnik krajevne skupnosti Kotlje.

F. Rotar

APRILA ŠEST POROČEVALCEV

V prvem aprilskevem Poročevalcu so natisnili obrazložitev pravilnika o oblikovanju cen proizvodov in storitev iz proizvodnega programa naše delovne organizacije ter razlagu o postopku sprejemanja dosedanjih predpisov o cenah. Tudi druga številka (16 po vrsti) je bila »pravilniška«: osnutek pravilnika o priznanjih in njegovo obrazložitev so izdali z namenom, da bi se odslej tudi pri moralnih priznanjih — tako kot pri jubilantih in državnih odlikovanjih — bilo mogoče ravnati po nekih pravilih. Številka 17 je prinesla gradivo za seje delavskih

svetov tozdov (bile so 28. in 29. aprila). Glede na predlagani dnevni red so v Poročevalcu obrazložili SaS o združevanju dela in sredstev za posodobitev proizvodnje tovarne pnevmatičnih strojev v železarni Ravne, obrazložitev dodatka k SaS o združevanju dela in sredstev za modernizacijo in razširitev tozda kovinarstvo Ljubno, obrazložitev dopolnitve dveh SaS s področja SISEOT ter obrazložitev pripomb in osnutka SaS o ustanovitvi SIS za razvoj turistično-športne dejavnosti v Mežiški dolini. Osemajsti Poročevalci govorijo o uve-

ljavljanju tez s področja razporejanja dohodka in čistega dohodka. Istočasno s spremembo sistema nagrajevanja bomo namreč uveljavljali tudi spremembe pri razporejanju dohodka in čistega dohodka. Predlog prioritetenih list za dodelitev družinskih in samskih stanovanj so natisnili v Poročevalcu 19, v zadnjem — št. 20

— pa rezultate poslovanja za I. kvartal letošnjega leta.

Na splošno lahko za aprilske Poročevalce rečemo, da so dobrí: kolikortoliko se namreč držijo zahteve po kraji in poenostavljeni vsebini. Sicer pa jih rešujejo teme, ki so jih v tem mesecu prinesli (prioritetna lista je npr. samo seznam!) H. M.

ZADNJA SUHODOLČANOVA KNJIGA

Približno mesec pred smrtno je Leopold Suhodolčan končal s prvim pisanjem romana Snežno znamenje. Dodelati ga ni utegnil več. To je namesto njega storil — sicer je posegl sam tam, kjer je bilo res nujno — pisatelj Ivo Zorman. Delo je izdala založba Borec.

Zgodba se začne prve dni po osvoboditvi. Ljudje se vračajo domov, tudi partizanski tiskar Stefan. Sprememba je kar naenkrat prevelika, zato je izgubljen, »mir prenaša teže kot svobodo«. Navezuje se na različne ženske, najbolj se spoprijatelji in zveže z bratovo ženo Pavlino. Toda mnogi govore, da je brata Blaža umoril on. Tudi to, da zahaja k Pavlini in njenim staršem, ki so menda pomagali sovražniku, jim ni všeč. Zaprejo ga. Ko se vrne, ne dela več v tiskarni, Pavlina naredi samomor. Z njenim sinom tava Stefan po pokopališču. Sneži.

Taka je sintetična zgodba. Vmes avtor (analitično, retrospektivno) naniza več dogodkov iz partizanštine. Ranjen naleti v bolnišnici na bolničarja Blaža.

Ko jih napadejo, je Blaž ranjen. Štefana prosi, da ga ubije. Ustreže mu. Spet sneži.

Sneg je za Štefana usoden. Pravi: »Nenadoma sem čutil, da se izgubljam, hkrati pa so mi ledene noge. Sneg me je zasipaval in odkrival hkrati, in tisti del mene, ki me je razkril, je z budnostjo zarezoval v spomin. Sneg je bil moja muka in moj spomin, sneg je bil moje znamenje.« Od tod tudi naslov knjige.

Suhodolčanov slog je v tem delu tak, kot ga je našel že v svojem predzadnjem romanu Trenutki in leta: preprost, a v svoji povednosti še vedno mnogoplasten. Nič več ni fabulativne opisnosti in ne metaforičnosti z nadrealističnimi primesmi. Tudi oblike so mnogokje izbrane, na primer v stavku »Pet otrok, in oče je bil kar naprej v bolezni.«

Snežno znamenje pomeni konč Suhodolčanovega ustvarjalnega dela za odrasle. Preberimo ga in se tako poklonimo pisateljevemu spominu!

Helena Merkač

KULTURA

Na Prevaljah te dni 1. festival industrijskega in obrtnega filma

V petek in soboto, 15. in 16. maja, bo v Družbenem domu na Prevaljah 1. festival industrijskega in obrtnega filma Jugoslavije. Žirija v sestavi Stanka Godnič in Tone Frelič, filmska kritika, Janez Kosmač, ljubiteljski filmar iz Radomelj, Emil Mlakar, predstavnik Koroškega kinokluba Prevalje, in Mitja Sipek bo pregledala, ocenila in nagradila najboljše filme.

V petek ob 16. uri bodo predvajali filme, ki so prišli v ožji izbor, a niso prejeli nagrad; v soboto ob 19.30 pa bo po krajiškem kulturnem programu svečana podelitev nagrad, prikazali pa bodo tudi najboljše filme.

Koroški kinoklub Prevalje vabi vse ljubitelje amaterskega filma, da pridejo na festival.

V likovnem salonu aprila dve razstavi

Od 10. do 17. aprila je svoje enkavstike (antični način slikanja z barvami, razstavljenimi v vosa) in grafike že drugič pri nas razstavlja slikarka iz Savinjske doline Liza Lik.

V sklopu kulturnega sodelovanja s pobrazeno občino Varvarin se je konec aprila na Ravnah

predstavil varvarinski umetnik Dobrivoje Stevanović — Peca.

Proslave na čast 40-letnice OF

Ravenčani smo 40. obletnico OF in vstaje jugoslovenskih narodov in narodnosti počastili 27. aprila v športni dvorani pri OS Prežihov Voranc. Na njej so zaslužnim krajanim podelili srebrne znake OF, nato pa se je predstavilo pet pihalnih orkestrov iz Mežiške doline.

Na Prevaljah je bila prireditev že v petek zvečer. Pripravili so krajiški kulturni program, zaslužni krajani pa so prejeli bronaste znake OF.

Bratski literarni popoldan in bratski večer

Zadnji aprilski petek sta se v Studijski knjižnici na Ravnah predstavila dva varvarinska literata: lirik Miodrag Mihajlović in satirik Radosav Savić. Nekaj besed o njiju je na začetku povedal ravnatelj varvarinske knjižnice.

Na bratskem večeru v športni dvorani pri OS Prežihov Voranc pa so v soboto zvečer zaplesale folklorne skupine iz pobratenih občin Čačak, Varvarin, Probištip in Ravne.

Veliko prireditev, vse tudi v Vorančev spomin in za poglavljajanje bratstva. H. M.

REKREACIJA IN ŠPORT

NOGOMET

Članska selekcija

V treh kolih je Koroška-Fužinar dvakrat gostovala in izgubila z Uniorjem v Slovenskih Konjicah s 3:2 in v Mariboru s Kovinarjem s 3:0. Na domačem terenu pa so naši nogometaši premagali Savinjsko s 5:2. Po dva gola sta dala Janez Kokal in Cerpnjak, enega pa Vaučer.

Mladinska selekcija je igrala v Mariboru neodločeno 1:1 proti mladincem Maribora.

Pokalte tekme

V četrtnfinalnih tekma za jugoslovanski pokal na področju koroške regije je Peca premagala Akumulator, Ojstrica Radlje, Slovenj Gradec je bil boljši od druge ekipe Fužinarja, ko-

je pri metu kopja osvojil četrtoto mesto z metom 46 m.

OBOJKA

Zaključna kola v vseh ligah

Za žensko ekipo Fužinarja, ki je že pred 14 dnevi zaključila s tekmovanjem, so tudi ostale ekipe končale s tekmovanji. Eni bolj, drugi pa manj uspešno. Z nastopi v zadnjih kolih je razočarala moška ekipa Mežice, ki je z dvema porazoma izgubila možnost nastopanja v 1. B zvezni ligi.

1. B zvezna liga — drugo mesto Fužinarja

Z zmago nad ekipo Rudi Cajevec s 3:0 so si igralci Fužinarja zagotovili

Priznanja najboljšim

roška selekcija pa je šele po streljanju enajstmetrovk odpravila Holmec. V polfinalnih tekma pa sta se v zaključni deli uvrstili Koroška-Fužinar, ki je izločila Slovenj Gradec, in Ojstrica, ki je premagala Peco.

Koroška liga

V prvem in drugem kolu spomladanskega dela prvenstva so bili doseženi naslednji rezultati: Peca—Ojstrica 4:1, Holmec—Leše 12:1, Fužinar II—Korotan 1:0, Kograd—Radlje pa sta igrala neodločeno 4:4, Fužinar II—Akumulator 6:5, Ojstrica—Korotan 2:2, Slovenj Gradec—Kograd 1:0, Radlje—Holmec 3:2, tekme med Lešami in Peco ni bilo, ker niso prišli delegirani sodniki. S tremi točkami prednosti vodi Ojstrica pred Slovenj Gradcem.

ROKOMET

Dva poraza članske ekipe Fužinarja

Na domačem igrišču je ekipa Fužinarja izgubila z močnejšim in boljšim gostom iz Brežic z 28:11. Na gostovanju v Šoštanju pa so naši rokometaši izgubili s petimi golmi razlike.

Zmagi ženske ekipe

Mlade igralke Fužinarja igrajo bolje in učinkoviteje. Na gostovanju v Veljenju so zmagale s 15:10, doma pa so premagale Lesce z 19:9. Tudi mladinci so bili dvakrat uspešni: doma so premagali Slovenj Gradec s petimi golmi razlike in v gosteh Veliko Nedeljo z 22:20.

Turnir pionirjev

Na drugem turnirju pionirjev, ki je bil v Veliki Nedelji, so Velenčani premagali Veliko Nedeljo s 5:4 in izgubili proti ptujski Dravi z 8:10.

ATLETIKA

Kvalifikacije mladincev

V Celju so se v ekipnem prvenstvu pomerili najboljši slovenski mladinci. Atleti Koroškega atletskega kluba niso nastopili v vseh disciplinah. Izkazali pa so se posamezniki. V teku na 3000 m je osvojil drugo mesto Pečnik, tretji mesti sta osvojila Ošep v teku na 1500 m in Kadš pri skoku v daljavo. Zelo dober je bil tudi Dretnik, ki

dev. Sodniška organizacija jima je zapala, da sta sodila tudi finalni tekmi. Bavče je bil med sodniki, ki so vodili finalno srečanje moških ekip Kitajske in Mađarske. Pandev pa je sodil finalno srečanje žensk v konkurenči posameznici.

19. TABORNIŠKI TEK NA MUTI

Več kot 600 tekmovalcev je sodelovalo na tradicionalnem teku tabornikov na Mutti. Zelo uspešno so bile ekipe in posamezniki Koroškega atletskega kluba. V ekipni konkurenči so osvojili prvo mesto mlajši pionirji, mlajše pionirke, mlajši mladinci, mlajše mladinke in starejši mladinci. Med posamezniki pa sta osvojila prvi mestni Okrogelnik pri članih in Pečnik pri starejših mladincih. Drugo mesto pa so osvojili Tominčevi pri mladinkah, Ošep pri mladincih, Krof pri mlajših mladincih, Krajevci pri pionirjih, Rodovšek pri mlajših in Lihentegevje pri starejših pionirkah.

S. F.

KARATE

KK Ravne je v sredini marca pravil 7. tradicionalno odprt prvenstvo Koroške v karateju. Pokrovitelj srečanja je bil občinski štab za teritorialno obrambo občine Ravne. Na tekmovanje se je prijavilo 42 tekmovalcev iz KK Trbovlje, Boris Kidrič in Branik Maribor, Velenje, Koper, Limbuš, Ruše, Emona, Ljubljana in Ravne. Dejansko je sodelovalo le 20 karateistov, od tega: eden s 3. DAN (črni pas), dva z 2. DAN (črni pas), deset s 1. DAN (črni pas), dvanajst s 1. KYU (rjav pas) in pet z 2. KYU (modri pas; domaćini). Zmagal je tekmovalec KK Boris Kidrič iz Maribora. Od naših se do 5. mesta ni uvrstil nikhe.

18. aprila je bilo na Ravnah regionalno prvenstvo v katah za mladince (Ravenčan Sadovnik je bil 2., Kogal 3., Breznički 4.), mladinke (Krivčeva, KK Ravne, 1., Petretova, prav tako KK Ravne, 4.), starejše pionirje (I. Mager, 2. Vukovič, 4. Lončar, vsi KK Ravne), pionirke in mlajše pionirje (Ravenčan Breznički je bil 2.). Ekipno so Ravenčani osvojili tri prve mesta: mladinci, mladinke in starejše pionirji (2. mesto KK Velenje, 3. KK Dravograd), od ekip mlajših pionirjev pa so zmagali Velenčani. V posameznih kategorijah so si prvi štirje zagotovili nastop na republiškem prvenstvu, pri ekipa pa le prvi dve.

B. B.

ALI STE VEDELI?

Vsako leto 5. maja sonce zahaja v osi velikega loka Slavoloka zmage. Na dan 5. maja je umrl Napoleon I. Sočasnost, ki je vznemirjala cesarjev pristaša, se tudi praznoverne.

* * *

Znaka + in — sta se pojavila pred štiristo leti. Uvedel ju je Michel Stifels, nemški matematik. Znak = ni njegov. Nekako isti čas si ga je izmisil Robert Ricord.

* * *

»To je odlična ura. Gre neprestano brez navijanja.«

»Kako dolgo pa gre, če jo navijem?«

Ambicija

Ambicija dovolj muči svoje pristaše s tem, da jih drži na očesu javnosti kakor ulične spomenike.

Dr. Fuller

Vsakdo želi biti nekdo; nihče ne želi rasti.

Goethe

Ničesar tako ne spodbuja ambicij kakor trobenta, ki oglaša slavo drugega.

Gracin

Človek se prebija, dokler je mlad. Kasneje pa pazi, da tega ne bi delali mladi.

Pajo Kanižaj

Brezkončnost

Vesolje je končno, a brez mej.

Einstein

Sezona je tu

NAMIZNI TENIS

Ludvik Bavče in Andrej Pandev tudi finalisti

Na svetovnem prvenstvu v Novem Sadu sta bila aktivna tudi naša namiznoteniška sodnica Bavče in Pan-

KADROVSKA GIBANJA

TOZD - DEL. SKUPNOST	SKLENILI DEL. RAZMERJE			SKUPAJ	FLUKTUACIJA				SKUPAJ	PLAN. ŠTEV. DEL.	DEJ. ŠTEV.	% ZAP. INVAL.	ŠTEV. DEL. V POSTOPKU IK 30.4.81
	IZ JLA	IZ ŠOLE	DRUGO		ODPOVED	BREZ ODPÖV.	JLA	DRUGO					
JEKLARNA	1		5	6	2		1	1	4	357	343	13,5	9
JEKLOLIVARNA	1			1			1	2	3	509	510	12,11	22
VALJARNA			4	4				1	1	434	438	11,52	10
KOVACNICA			1	1	4		3		7	278	274	9,5	4
JEKLOVLEK							1		1	104	99	16,83	2
KALILNICA			1	1						53	50	14,3	-
STROJI IN DELI	5		2	7			6	4	10	480	467	10,43	9
INDUSTR. NOZI	1		5	6			6		6	205	200	13,0	2
PNEVM. STROJI							4	1	5	202	192	12,69	8
ZMETARNA	1		1	2						142	131	10,0	4
REZALNO ORODJE	2			2			1		1	295	287	8,07	6
ENERGIJA	1			1			1		1	110	110	5,36	2
ETS							2		2	204	200	5,94	-
SGV			1	1	1		3	3	7	436	413	7,3	1
TRANSPORT										113	112	2,68	2
P I I			2	2	1				1	50	50	4,0	-
R P T	1	1	2							226	231	13,97	3
ORODJARNA			1	1			2		2	66	64	-	-
KOMERCIJALA								2	2	255	253	12,5	5
KONTR. KAKOV.								1	1	202	198	17,08	-
DRUŽB. STANDARD								1	1	47	40	7,14	-
DEL. SKUP. GOSP.								1	1	23	69	-	-
P F S			1	1					1	42	39	2,5	-
DEL. SKUP. KSZ	1	4	5							206	208	27,94	4
RAČUNOVODSTVO			1	1						113	114	6,0	-
KOVINARSTVO	4			4				2		135	137	-	-
ARMATURE	1		3	4				1		86	61	-	-
SKUPAJ	17	2	33	52	8		36	18	62	5423	5290	10,6	93

Za kadrovska gibanja v aprilu je značilno veliko odhodov v JLA, medtem ko ni bilo nobene samovoljne prekinitve delovnega razmerja niti nobenega prenehanja zaradi izključitve na disciplinski komisiji. Sicer pa so za to in nadaljnje obdobje značilne te aktivnosti:

— Do faze delovnega osnutka smo izdelali metodologijo za dočrtanje kadrovskih pogojev za razvid del. Računamo, da bo organizirana javna razprava o metodologiji mogoča šele jeseni. Do tedaj bomo metodologijo vsebinsko temeljito dopolnjevali s skupinami strokovnih delavcev s področja organizacije, tehnologije in izvajanja dela. Nekatere modele in definicije bomo smiselno uporabljali že za sedanje razvide del, čeprav je metodologija predvidena za izdelavo novih razvidov. Kdaj bo to, je stvar širše samoupravne presoje v železarni.

— V maju bodo potekale priprave za organizacijo in izvedbo počitniškega dela in prakse dijakov ter študentov v naših tozdih in delovnih skupnostih. Prijave bomo zbirali od 20. maja do 5. junija na posebnih prijavnicah, ki jih boste lahko dobili na tajništvih in pri vratarjih. Do 10. junija bomo vse prijavljene kandidate pisno obvestili o času in kraju počitniškega dela oz. prakse. In še opozorilo — mlajših od 15 let na počitniško delo ne smemo sprejeti, zato naj se ne prijavljajo.

— Razpis kadrovskih štipendij za železarno Ravne za šolsko leto 1981/82 bo objavljen v VEČERU ob koncu maja ter 1. junija v Informativnem fužinarju.

— V naslednjih mesecih bodo potekale priprave za izvedbo nalog in obveznosti, ki jih ima naša delovna organizacija ob prehodu

na sistem usmerjenega izobraževanja. Poleg ustreznega planiranja kadrov, usmerjanja otrok v poklice bo treba omogočiti in organizirati izvedbo proizvodnega dela in prakse, usposobiti potrebitno število mentorjev za delo z dijaki in pripravniki, skleniti s Šolskim centrom Ravne ustrezone samoupravne sporazume in dogovore o medsebojnih obveznostih, izdelati dopolnitve obstoječih samoupravnih splošnih aktov glede nagrajevanja, zavarovanja, prehrane, prevoza, varstva pri delu ter drugih pravic in obveznosti v času proizvodnega dela in prakse. Pred nami so torej zahtevne naloge, rokovnik za izvedbo nalog je izdelan, ustrezen »klimok« za prevzem obveznosti v tozidih in delovnih skupnostih pa so dolžne oblikovati družbenopolitične organizacije.

— Sociologija dela si v železarni Ravne šele utira pot. Odnos delavca do dela, do delovne organizacije, splet medosebnih odnosov, ki se ob delu oblikujejo, in procesi demokratizacije odločanja — je njeno področje dela. Analiza razmer, ki je nastala iz opazovanja in razgovorov v jeklarni I., kaže, da se premalo zavedamo pomena »temeljev« naše delovne organizacije. Modernizacija kasni, parcialnemu izboljševanju pogojev dela pa posvečamo premalo pozornosti. To je prav gotovo glavni razlog pomanjkanja interesa za zaposlovanje v tem tozdu, kjer sta tudi fluktuacija in izostajanje z dela precejšnji. Izredne težave nastopajo v času letnih dopustov, ker takrat po pravilu fluktuacija naraste zaradi oteženih pogojev dela (vročina). Poseben problem je nočno delo (izčrpanost) in četrtja izmena, saj so ti delavci močno prikrajšani za družinsko in družabno življenje.

Vse to se odraža v odnosih pri delu, ki so pogosto napeti. Vodilni delavci bi se morali bolj zavedati svoje vloge na področju medosebnih odnosov in negotovih tovariških in neposredne odnose. Na to vrednotno marsikje pozabljamo, vse bolj pa se bohoti odstudenost. Prese netljiv je podatek, da od 30 anketerih nihče ne želi menjati delovne skupine, pogrešajo pa tovariški stisk roke nekaterih vodilnih delavcev.

Kadrovska služba

FILATELIA FILATELIA FILATELIA FILATELIA FILATELIA

FILATELIA FILATELIA FILATELIA FILATELIA FILATELIA

ZANIMIVOSTI — POPLAVA ZASTAV

Konec lanskega leta je bil v znamenu izdaj ob tretjem zasedanju KEVS v Madridu in v znamenu izdaj Združenih narodov z motivi zastav. Zastave bodo izhajale deset let. Toda tako razpolognjene izdaje imajo tudi slabe strani. Običajno se za posamezne serije ne pozanimamo pravočasno, ko pa se človek nanje spomni, je ponavadi že prepozna.

Precejšnje zanimanje zbiralcev za to temo je povzročilo, da so tudi nekateri druge države pristavile svoj lonček. Ena od prvih poštnih uprav, ki je to izkoristila, je bila pošta São Tome e Príncipe. Ob peti obletnici neodvisnosti države je bila izdana priložnostna serija z blokom. Na znamkah so prikazani liki velikanov svetovne zgodovine in zastave držav, ki so jim ti ljudje pripadali. Veliko pa ni zaostala niti Jugoslavija. Konec lanskega leta se je pojavila neplanirana izdaja z motivi države in šest republiških zastav. Vse so v sestavi malih blokov, iz katerih se lahko sestavijo različne kombinacije. Odmev na te znamke je bil v Evropi sorazmerno slab. Ta izdaja je sicer dobra kot propaganda naše državne ureditve, a je kot filatelistična akcija in atrakcija zgrešena.

DUH PRETEKLOSTI

Nekatere države so izdale znamke, s katerimi je bila zaznamovana 100-letnica rojstva Josifa Visarionoviča Stalina (1879–1953). Tako je Kitajska izdala dve znamki, vsako v vrednosti 8 F.

Stalinova 100-letnica pa je bila običajna tudi v Albaniji, poleg drugega tudi z dvema znamkama za 0,80 in 1,10 leka. Na eni znamki je prikazan samo Stalinov lik, na drugi pa poleg Stalina še lik albanskega vodje Envera Hodža.

ZNAMKE EVROPA CEPT

Komisija za poštne znamke CEPT je na zadnjem zasedanju sprejela sklep v zvezi s tiskanjem poštnih znamk držav članic za naslednja tri leta. Tako bodo imele poštne znamke EVROPA CEPT za leto 1982 za skupni motiv zgodovinske dogodke, za leto 1983 velike storitve genialnih ljudi, za leto 1984 pa bo tema pogojena z 25-letnico ustanovitve CEPT. Tema bo določena kasneje.

LIK TOVARIŠA TITA NA ZNAMKAH DEMOKRATIČNE REPUBLIKE KOREJE

Demokratična republika Koreja je 4. decembra dala v obliku priložnosti izdajo v spomin na predsednika SFRJ Josipa Broza-Tita. Natisnjeno je bilo 50.000 nazobčanih in 5000 nenazobčanih znamk s podobo predsednika Tita. f. u.

ŠKOTSKA

Bogati vdovi je bila potrebna transfuzija krvi in škotski dajalec ji je rešil življenje. V zahvalo mu je dala 100 funtov šterlingov. Čez nekaj časa je spet potrebovala transfuzijo. Ob tej priložnosti je vsoto prepolovila. Koji je isti človek tretjič rešil življenje, je bilo v njenih žilah že toliko škotske krvi, da se mu je samo še zahvalila.

NAŠI UPOKOJENCI

Jožef Toni, roj. 2. 2. 1935, v železarni od 17. 9. 1954, nazadnje v tozdu jeklarna kot voznik johnesa. Inval. upokojen 11. 4. 1981.

Stanislav Pisar, roj. 1. 9. 1925, v železarni od 29. 8. 1945 v tozdu jekolivarna, nazadnje kot ročni oblikovalec za najzahtevnejše klupe. Star. upokojen 31. 5. 1981.

Drago Meh, roj. 28. 10. 1921, v železarni od 1. 9. 1945, nazadnje v tozdu SGV kot ključavnica monter za najzahtevnejša dela. Inval. upokojen 5. 3. 1981.

Anton Ferk, roj. 4. 1. 1921, v železarni od 13. 1. 1947, nazadnje v tozdu kovačnica kot čistilec finalnih izdelkov. Star. upokojen 31. 3. 1981.

Ivan Hovnik, roj. 17. 12. 1922, v železarni od 17. 1. 1938, nazadnje v tozdu stroji in deli kot kontrolor iztrošenosti orodij in privezovalnih sredstev. Star. upokojen 30. 4. 1981.

Anton Lačen, roj. 30. 12. 1928, v železarni od 16. 10. 1946, nazadnje v tozdu SGV kot ključavnica specialist. Star. upokojen 18. 5. 1981.

PREJELI SMO:

KJE SO »HADŽIJE« ZA NAŠO ŽELEZARNO

Sredi aprila je bilo v časopisu Delo moč prebrati članek o pastirju Hadžiji, ki pase ovce kar v neposredni bližini tovarniških dimnikov jeseniške železarne. Je že tako, kadar človek izrabi sleherno pod zemljo v koristne namene oziroma kadar vzljubi zemljo in živali.

Ob branju tega članka so se mi takoj porodila razmišljanja o »železnih ovcah«, ki se »spasejo«

v naši železarni, le da od tega nimamo nobene koristi. Prav nasploh: stroji v zabojsih so izpostavljeni vsem mogočim vremenskim razmeram. Zato jih bo, če bo šlo tako naprej, začel globati tudi zob časa. Zaboji čakajo in bodo verjetno še nekaj časa čakali, dokler jih ne bomo nagnali v »hlev« — v naše hale, kamor so namenjeni. Lahko se zgodi, da bodo, sedaj še novi, takrat

postali tudi zaradi hitrega razvoja tehnike zastareli, pa bomo zoper vzkliki, da imamo strojni park in »cajtov« Franca Jožeta.

Sicer šaljiva primerjava, vendar v končnih zaključkih da dve vrsti resnice: jeseniške žive ovčice mirno mulijo travo in se redi-

jo, naše železne pa vzbujajo pozornost zaradi splošnega nerjanja delavcev v železarni Ravne. — Morda se bo pa le našel kak »hadžija« — pri nas ali pa zunaj kje?

Štefan Kamnik,
TOZD stroji in deli

»HADŽIJE« BOLJ ZUNAJ KOT ZNOTRAJ

Ko dobi človek v roke takle članek, začne spraševati tiste, ki se na to spoznajo, konkretno: ravnatelja TOZD projektivno — izvajalni inženiring. Potem ugotovi, da pri nas sploh ne gre samo za »ovce« ene pasme, ampak vsaj še za »koze« in »muflone«. Toda šalo na stran in k stvari!

● Enih strojev v zaboljih iz uvoza zaradi zveznih predpisov ne moremo cariniti.

● Druga oprema je tudi iz uvoza, vendar je ne moremo vgraditi, ker jo je treba dopolniti z domačo opremo in opraviti gradbena dela. Zaradi zakasnih uvoznih dovoljenj smo namreč dobili dokumentacijo za gradbe-

na dela in domačo opremo skoraj istočasno z uvoženo opremo.

● Tretjo opremo smo nabavili doma, a je tudi ne moremo vgraditi, dokler ne dobimo druge opreme iz uvoza, kjer pa še nismo uvoznih dovoljenj.

● Nekaj strojev je takih, ki so jih tozdi naročili kot nujne, niso pa še uspeli najti prostora zanje.

Sicer pa pri veliki investicijski izgradnji primanjkuje primerenega skladiščnega prostora, kar nas sili v improvisacije.

Iz vsega povedanega vidimo, da so torej »hadžije« od Zahoda do Beograda.

Urednik

HUMORESKA:

Izginotje

Policaj: »Poslušam vas, madam.«

Stranka: »Poslali so me k vam, ker je moj mož pogrešan...«

Policaj: »Kako — pogrešan?«

Stranka: »Iz hiše je šel včeraj okoli treh popoldne in se še ni vrnil. Telefonirala sem vsem znancem in sorodnikom — nikjer ga ni.«

»Policaj: »Gospa...?«

Stranka: »Madam Voyard.«

Policaj: »Hvala. Se pravi, vaš mož je izginil?«

Stranka: »Imela sem strašno noč. Tako sem se grizla, da sem komaj dihalo da skribi...«

Policaj: »O skribeh, madam, bomo potem. Za začetek mi opišite svojega moža.«

Stranka: »Kako to mislite?«

Policaj: »Mislim, da sem se jasno izrazil, madam. Potreben nam je njegov opis, želite vendar, da ga najdemo.«

Stranka: »No, iskreno rečeno... ne vem...«

Policaj: »Njegova višina?«

Stranka: »Višina, pravite? Hm, ne spomnim se točno...«

Policaj: »Vsaj približno? Je visok, srednje rasti, nizek...?«

Stranka: »Pravzaprav... mislim, da je srednje rasti.«

Policaj: »Koliko je težak?«

Stranka: »Njegova teža? Kako bi mogla, prosim vas, to vedeti, saj ga nisem tehtala...«

Policaj: »Ah, tudi za težo ne veste! Izvrstno! No, se vsaj spomnite, kakšne oči ima? To, upam, ne bo težko?«

Stranka: »Barva oči? No, vsekakor oči so... rjave barve. Mogče so modre, ali sive. Kaj vi mislite?«

Policaj: »Ne sprašujte tega me ne, madam.«

Stranka: »Ne, ne, nič vas ne sprašujem.«

Policaj: »Dobro, kako je bil oblečen, ko je šel iz stanovanja?«

Stranka: »Ko je šel iz stanovanja? Verjetno je oblekel plašč. Mogče tudi kapo, ne vem na

tančno... Kaj še? Ah, ja, psa je peljal na sprehod.«

Policaj: »Kakšne pasme?«

Stranka: »Bulterijer. Bele barve, z vmesnimi nijansami sive. Na hrbtni ima malo črnkasto piko. Težak je štirinajst in pol funta. Veste, je še mlad. Rep malo pisan. Tri šape so bele, četrta — zadnja leva — črna...«

Policaj: »Vaš mož...?«

Stranka: »Ne, moj pes.«

Policaj: »Ne skrbite, madam Voyard, našli vam bomo psa!«

(Prev.: Ar)

ZAHVALA

Ob hudi bolezni in prerani smrti naše drage hčerke, mame in babice Antonije Gostenčnik se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se prišli poslovit od nje. Hvala vsem sosedom, znancem, društvu AMD Ravne, učencem 8. c razreda in tov. razredniku za darovano cvetje in vence, za izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala pevcem, govorniku in g. župniku za poslovilne besede.

Zalujoči: mama, sin Luka z družino, hčerka Štefka z otroki, Marička in Betka ter Slavko in Toni.

ZAHVALA

Ob izgubi našega moža in očeta Jožeta Polajnerja se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in mu darovali vence in cvetje.

Njegovi domači

Fotografije za to številko so prispevali: A. Černe, F. Rotar, Z. Strgar, kadrovska služba in odd. za propagando.

Redakcija te številke je bila zaključena 7. 5. 1981.